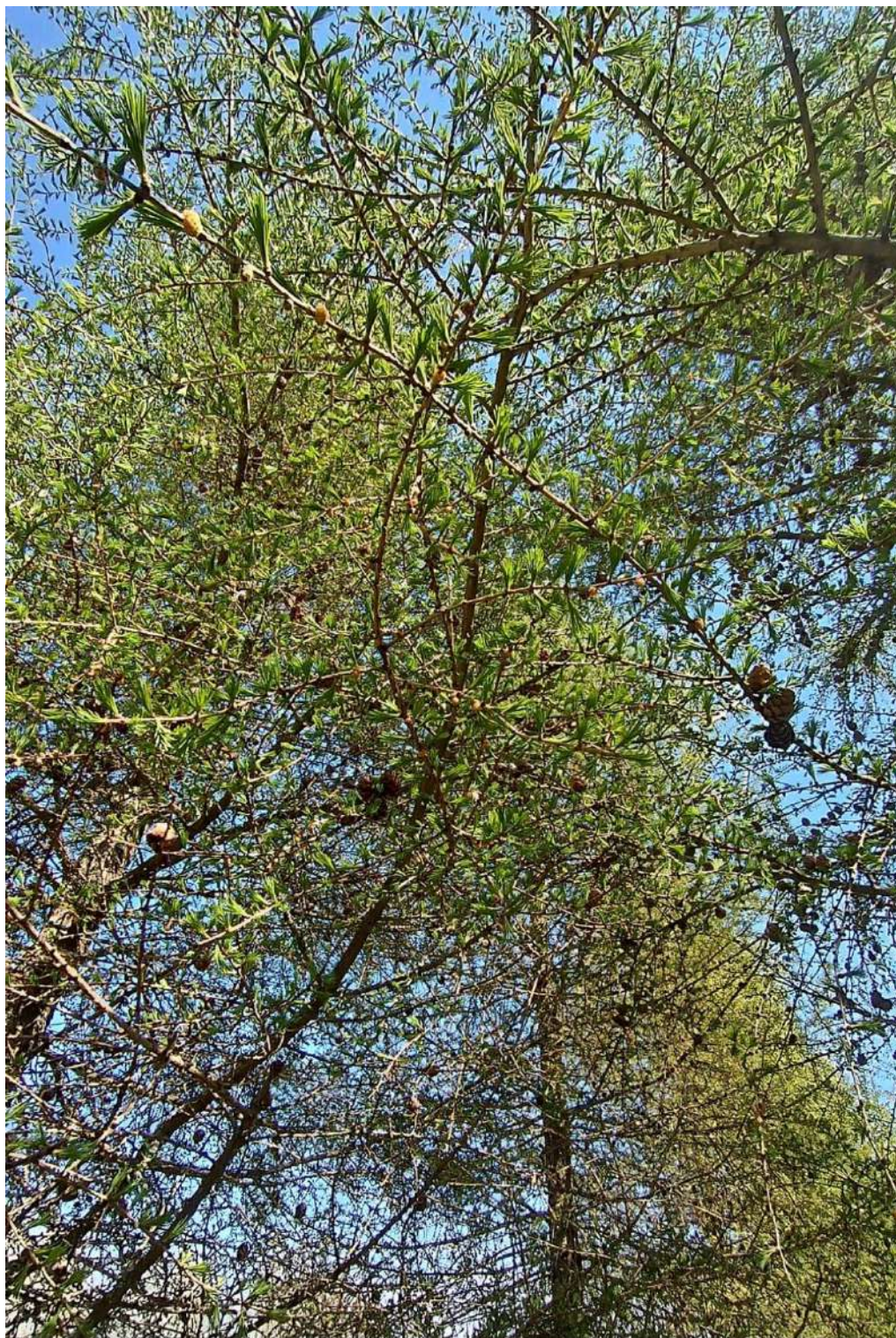

Mai à Saint
Pétersbourg

Le 8 mai à Moscou

merci M

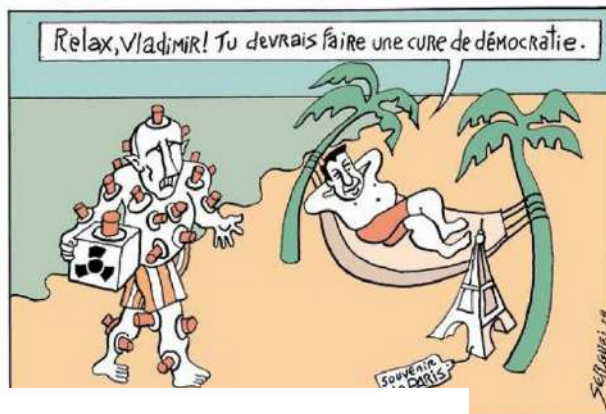

VU PAR AREND VAN DAM (PAYS-BAS)

CARTOONING FOR PEACE

Si Jinping cool, Poutine coule | PAR SERGUEÏ

Guerres des boutons | PAR SERGUEÏ

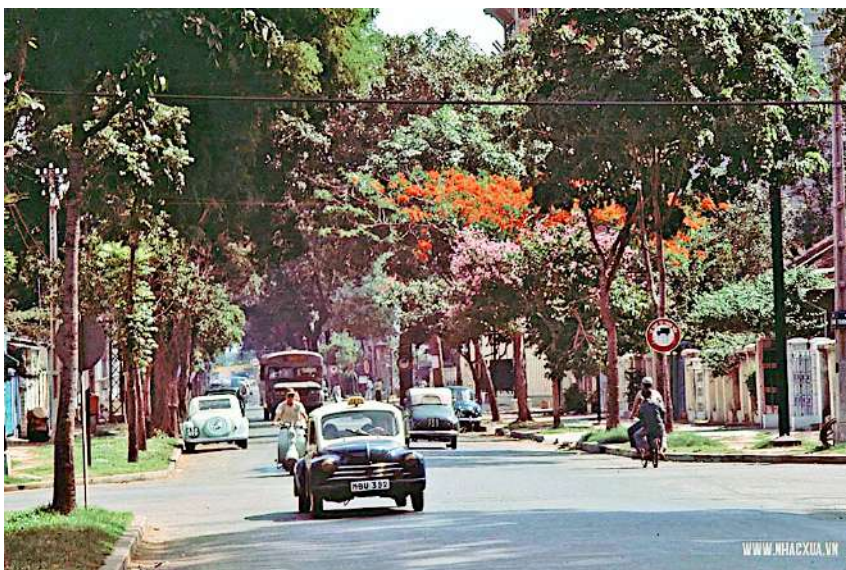

120 Ảnh màu đẹp về đường phố Sài gòn trước 1975

Bài viết là phần đầu tiên của bộ tuyển chọn những tấm ảnh màu đẹp nhất của Sài Gòn trước năm 1975. Điểm khác biệt của loạt bài này là những hình ảnh được tuyển chọn đều rất sắc nét, là những góc ảnh rực rỡ nhất của đô thành năm xưa mà bạn có thể chưa từng thấy ở bất

kỳ nơi nào khác. Dưới mỗi ảnh đều có thuyết minh về địa điểm, vị trí chụp ảnh để bạn đọc tiện so sánh với những góc đường thân thuộc của Sài Gòn ngày nay.

Hình chụp trung tâm quận ba Sài Gòn của tác giả William S. Fabianic. Đây là đường Phan Đình Phùng (nay là đường Nguyễn Đình Chiểu) lúc còn cho lưu thông 2 chiều. Đoạn trong hình là ngã tư Phan Đình Phùng và Trương Minh Giảng (nay là Trần Quốc Thảo).

Một góc ảnh đường Tự Do thập niên 1960, nhìn rất trang nhã và sạch sẽ. Từ thế kỷ 19 đến nay, đường Catinat/Tự Do/Đồng Khởi này vẫn luôn là tuyến đường sang trọng và đắt đỏ bậc nhất Sài Gòn.

Đại lộ Thống Nhất, con đường rộng rãi và thoáng mát bậc nhất Sài Gòn với nhiều cây xanh, đi từ Thảo Cầm Viên, qua Vương Cung Thánh Đường, xuyên qua lòng Công viên Thống Nhất để chạy thẳng vào dinh Độc Lập.

Nhà Hát, Opera House, được người Pháp xây đầu thế kỷ 20. Đến năm 1955, được chánh quyền Đệ Nhất Cộng Hòa trưng dụng để làm tòa nhà Quốc Hội. Sau khi chánh quyền Ngô Đình Diệm sụp đổ, Quốc Hội bị giải tán trong thời kỳ quân quản 1963 đến 1967. Thời gian này Opera House được gắn cái biển là Nhà Văn Hóa như trong hình bên trên, được chụp vào năm 1964.

Sau năm 1967, nền Đệ Nhị Cộng Hòa được thành lập, cuộc Tuyển cử năm đó đã bầu lên quốc hội chính quy. Khác với nền Đệ Nhất Cộng hòa, Quốc hội lần này chia thành hai viện: Thượng viện và Hạ viện. Từ đó tòa nhà Opera House được đặt làm trụ sở Hạ Nghị Viện, còn Thượng Nghị Viện được đặt ở Hội Trường Diên Hồng.

Nhà BOQ ở đường Hai Bà Trưng năm 1965. BOQ là Bachelor Officer Quarters, là bản doanh dành cho các sĩ quan Mỹ độc thân. Nhà này vốn là khách sạn Brink Hotel, sau năm 1965 được sử dụng làm trú quán cho các sĩ quan Mỹ.

Ngoài các BOQ thì còn có BEQ (Bachelor Enlisted Quarters) là bản doanh dành cho các binh sĩ độc thân. Theo thống kê, chỉ riêng vùng Sài Gòn - Gia Định có hơn 100 BOQ và BEQ.

Nữ sinh trường Lê Văn Duyệt đi học về ngang qua Lăng Ông (lăng của Đức Thượng Công Lê Văn Duyệt) ở Bà Chiểu - Gia Định.

Công trường Mê Linh năm 1965.
Đây là nơi tàu Pháp thả neo khi đổ bộ chiếm thành Gia Định năm 1863.

Thời VNCH, nơi giao lộ này được đặt tên là Công Trường Mê Linh, và con đường dẫn từ chỗ này về đến Phú Nhuận được đặt tên là Hai Bà Trưng, là 2 anh hùng dân tộc đã đặt kinh đô tại Mê Linh. Cùng hướng ra Công trường Mê Linh còn có đường Thi Sách, là tên của phu quân Trưng Trắc, cũng là một phần nguyên nhân cuộc khởi nghĩa.

Từ năm 1962, ở vị trí công trường này có xây dựng một tượng đài Hai Bà Trưng, nhưng chỉ 1 năm sau đó bị đập bỏ để xây dựng tượng đài Trần Hưng Đạo vẫn còn đến ngày nay.

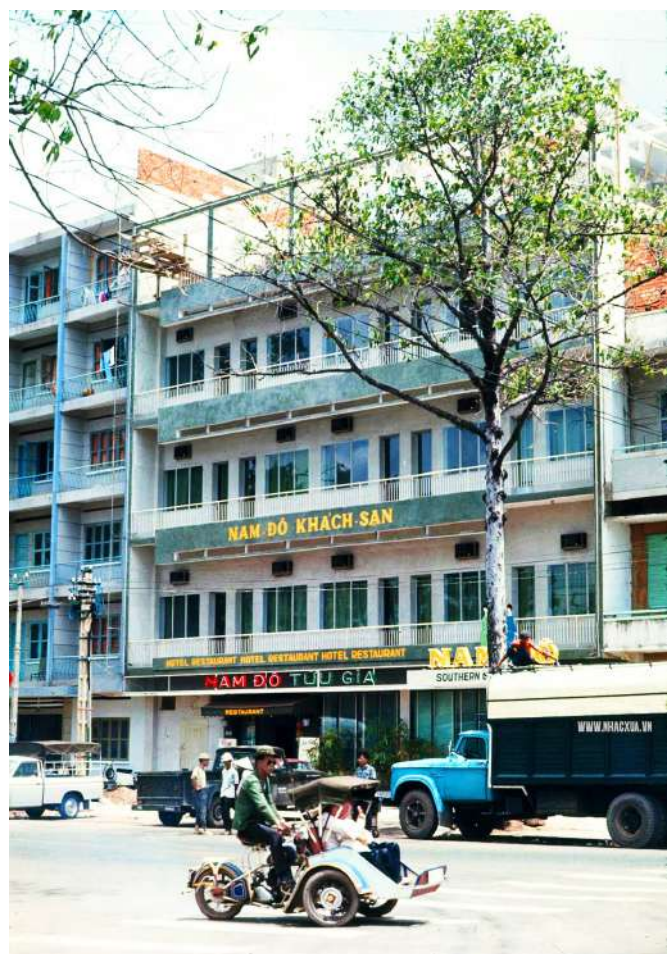
Các biển quảng cáo ở phía trước chợ Bến Thành này đã trở thành hình ảnh quen thuộc trong các tấm ảnh Sài Gòn xưa.

Continental Palace, khách sạn sang trọng đầu tiên của Nam Kỳ được hoàn thành năm 1880. Kiến trúc, nội thất cũng như cách bài trí bên trong đều theo tiêu chuẩn của một khách sạn hạng sang tại Paris, tạo cảm giác quen thuộc cho du khách ở một đất nước xa lạ.

Nơi này đã đón rất nhiều vị khách nổi tiếng không thể kể hết, từ ông hoàng nước Nga cho đến đại thi hào Ấn Độ Tagor, nhà văn Andre Malraux, Somerset Maugham, diễn viên điện ảnh Catherine Deneuve, người mẫu Kate Moss, cựu Tổng thống Pháp Chirac...

Khách sạn Nam Đô đường Nguyễn Thái Học năm 1969.

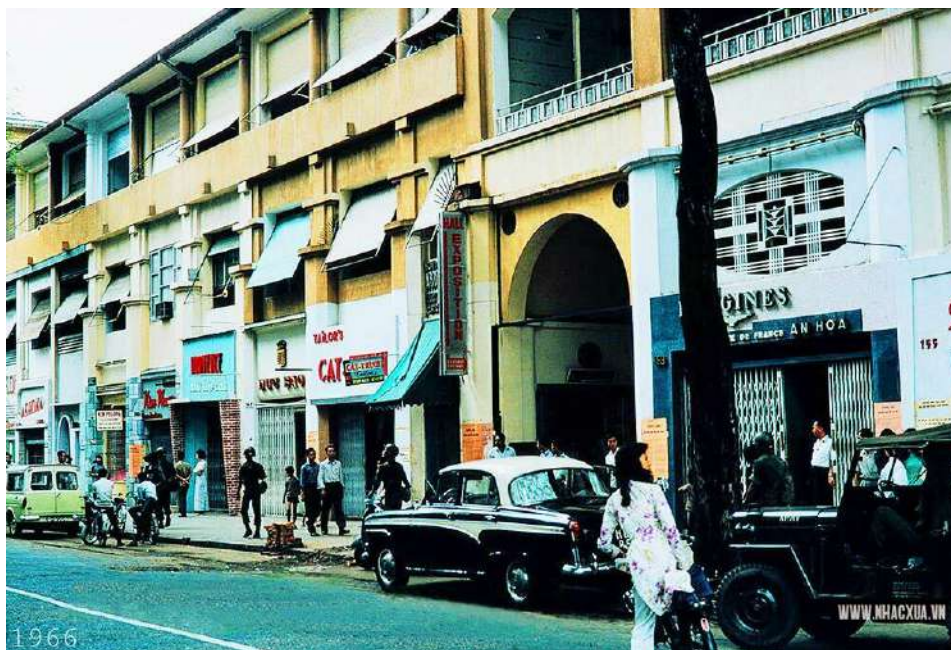

Cảnh sát công lộ trên đại lộ Lê Lợi. Pháo xa là tòa nhà 5 lầu, tầng trệt là tiệm cơm Thanh Bạch, lầu một đến lầu hai thuộc về nhà hàng và khiêu vũ trường Olympia (tên cũ là Thiên Hương). Kê bên đó là Y viện Sài Gòn được xây dựng từ năm 1903, thường được gọi là Nhà thương thí.

Năm 1937 nhà thương thí được tái thiết rồi mang tên bác sĩ Dejean de la Bâtie. Ông Hứa Bồn Hỏa (tức chú Hỏa) góp chi phí để xây dựng lại nhà thương, nên người Sài Gòn cũng gọi đây là nhà thương Chú Hỏa. Hiện nay, nơi này là Đa khoa Sài Gòn tại số 125, đường Lê Lợi, P Bến Thành, Q1.

Góc đường Tự Do - Ngô Đức Kế (tên thời Pháp là Catinat - Vannier) với 1 tòa nhà nổi tiếng là Saigon Palace Hotel, hiện nay là Grand Hotel. Ở tầng trệt của Khách sạn Saigon Palace này là hiệu may COYA nổi tiếng.

Một đoạn đường Tự Do năm 1966. Dãy nhà trong hình nằm giữa Nguyễn Thiếp và Lê Lợi, gắn liền một khối với Phòng Thông Tin Đô Thành.

Cổng mái vòm có đường hầm xuyên qua tòa nhà để đi thông qua đại lộ Nguyễn Huệ. Bên trong là khu

thương mại và có hàng quán. Ngày nay lối đi này vẫn còn với các hàng bán đồ lưu niệm cho du khách. Bên phải của hình có thể thấy có Tiệm đồng hồ Longines, là tiệm hàng hiệu độc nhất dành cho giới siêu giàu.

Đường Hồng Thập Tự năm 1968, đoạn giao với đường Công Lý (ngày nay là ngã 4 Nguyễn Thị Minh Khai - Nam Kỳ Khởi Nghĩa). Đoạn kẽm gai là bờ tường của Dinh Độc Lập. Thời điểm này đang xảy ra biến cố Mậu Thân nên kẽm gai giăng khắp thành đô.

Bộ Tổng Tham Mưu Quân Lực VNCH, ngày nay là trụ sở Quân Khu 7 đường Hoàng Văn Thụ

Nhà Quốc Tế (International House) ở số 71 Nguyễn Huệ, một câu lạc bộ của người Mỹ do đại sứ quán quản lý.

Vương Cung Thánh Đường, được người dân gọi là Nhà Thờ Đức Bà được chụp từ phía đường Duy Tân (nay là Phạm Ngọc Thạch)

Công viên Chi Lăng trên đường Tự Do năm 1965, đoạn gần Lê Thánh Tôn. Ngày nay công viên này đã bị Vincom chiếm dụng. Đây là công viên độc đáo, được xem là một vườn treo nằm ngay giữa trung tâm sầm uất nhất của đô thành, trên con dốc góc Tự Do - Lê Thánh Tôn (nay là Đồng Khởi - Lê Thánh Tôn).

Góc ngã 3 đường Tự Do - Hồ Huân Nghiệp năm 1965. Hướng nhìn đâm ra công trường Mê Linh.

Góc ngã tư lâu đời nhất của Sài Gòn, giao giữa đại lộ Nguyễn Huệ và Lê Lợi, xưa là Chaner và Bonard, 2 con đường xa hoa bậc nhất của Nam Kỳ. Ở giữa là hồ nước bùng binh Bồn Kèn, sau này gọi là Bùng Binh Cây Liễu. Phía bên kia là Thương Xá Tax nhìn ra đại lộ Nguyễn Huệ với dãy kiosque thương mại. Góc ảnh này thể hiện được Sài Gòn đẹp, phồn hoa nhưng cũng thật bình yên.

Ngã 4 Tự Do - Nguyễn Thiếp. Người chụp đang đứng ở đường Tự Do để chụp con đường Nguyễn Thiếp có chiều dài chỉ khoảng 90m, phía bên kia thông ra đại lộ Nguyễn Huệ. Con đường này thời Pháp mang tên là Carabelli. Từ năm 1955, chính quyền đổi lại thành tên Nguyễn Thiếp - một danh sĩ của nhà Tây Sơn. Tuy nhiên không hiểu sao từ sau năm 1975, con đường này lại tên là Nguyễn Thiếp.

Từ đại lộ Lê Lợi nhìn vào đường Công Lý (nay là Nam Kỳ Khởi Nghĩa) hướng ra Bến Chương Dương. Phía trước là giao lộ Công Lý - Huỳnh Thúc Kháng. Bên trái giao lộ này ngay nay là tòa nhà Saigon Centre - trung tâm thương mại Takashimaya.

Dòng người đang qua đường trên đại lộ Nguyễn Huệ. Thật khó tin khi tấm hình này được chụp năm 1969, và trang phục của những

“thanh niên” trong ảnh không khác gì hiện nay. Giao lộ của 2 đại lộ lớn nhất Sài Gòn là Lê Lợi và Nguyễn Huệ. Tòa nhà màu trắng bên trái là REX Hotel.

Ngân hàng Pháp Hoa ở góc Hàm Nghi - Hải Triều. Ngày nay tòa nhà này và 2 tên đường vẫn còn giữ nguyên, trở thành trụ sở của ngân hàng BIDV.

Đại lộ Thống Nhất dẫn vào Dinh Độc Lập khi vẫn còn kiến trúc cũ được xây dựng từ năm 1868, ban đầu ban tên là Dinh Norodom. Công trình này tồn tại được gần 100 năm thì bị phá hủy sau một vụ binh biến, bị sập một góc. Sau đó dinh được thay thế bằng một kiến trúc khác được kiến trúc sư Ngô Viết Thụ thiết kế và còn lại cho đến ngày nay.

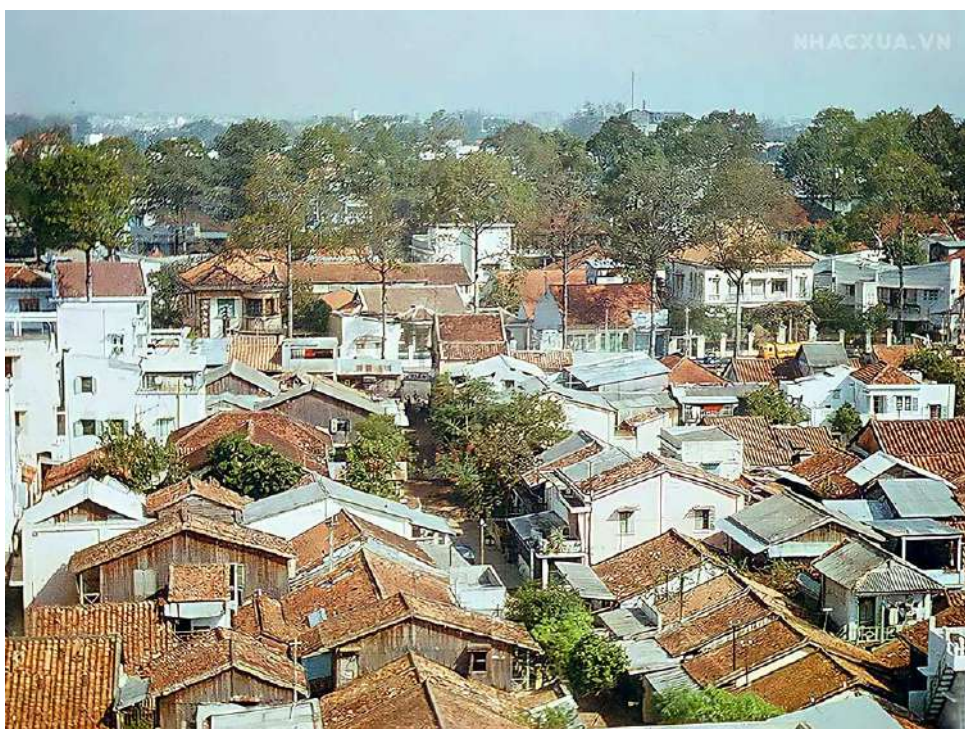
Người Sài Gòn xưa trước chợ Bến Thành. Trang phục của các cô các bác rất tân thời.

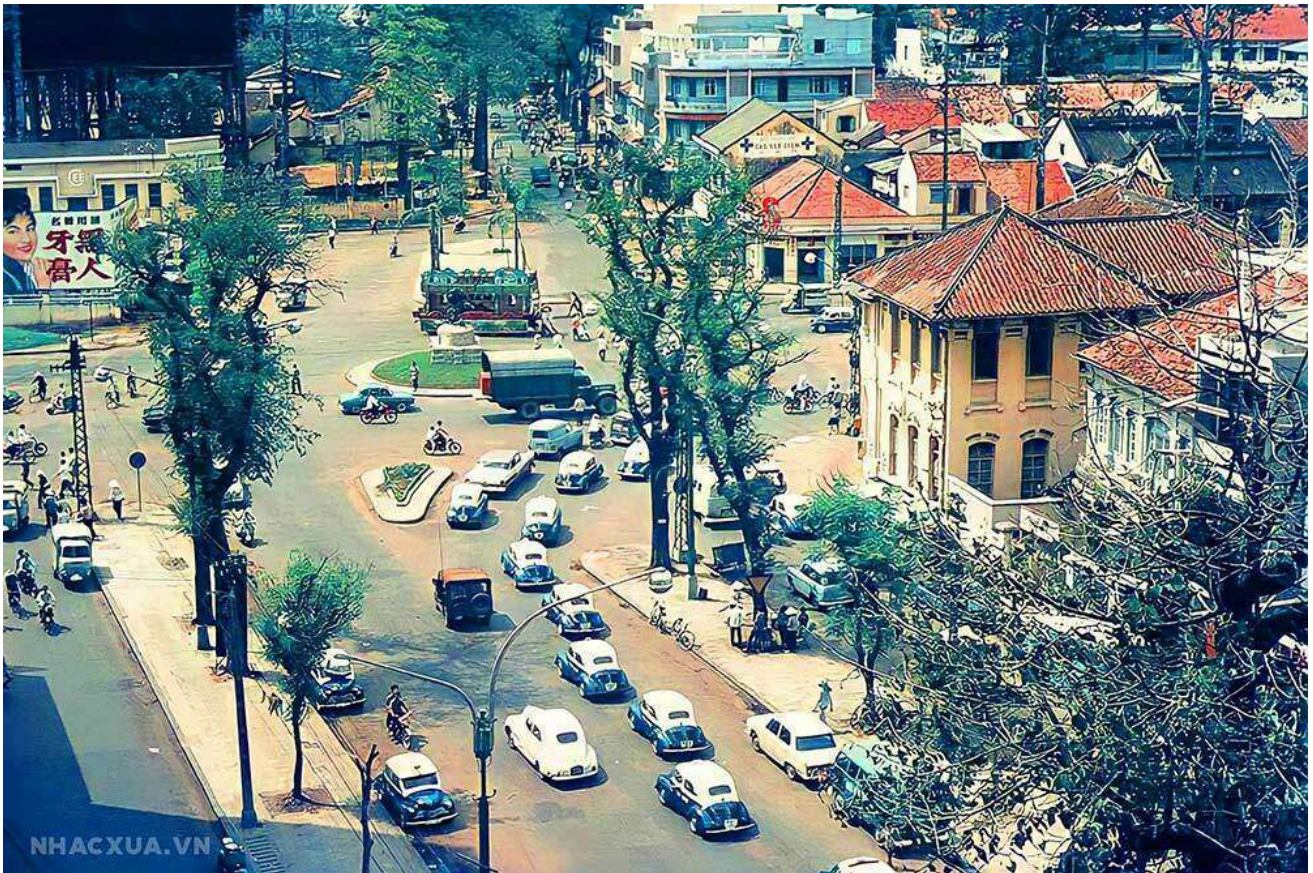
Một chiếc Citroen DS19

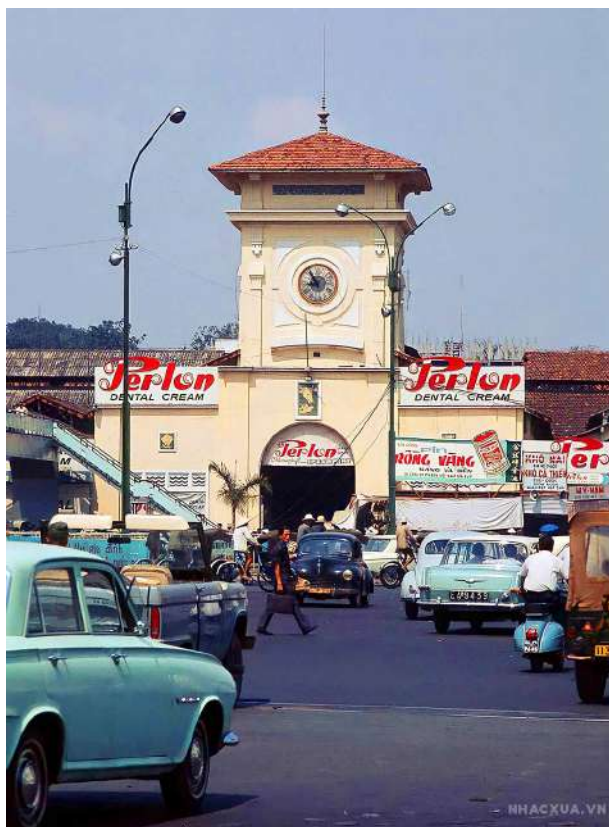
Áo dài thiếu nữ Sài Gòn. Ngày xưa, hình như cứ bước ra đường là phụ nữ Sài Gòn xưa đều mặc áo dài. Bên trái hình là Bùng Bình Bồn Kèn, bên phải là Thương xá TAX một thời kỷ niệm.

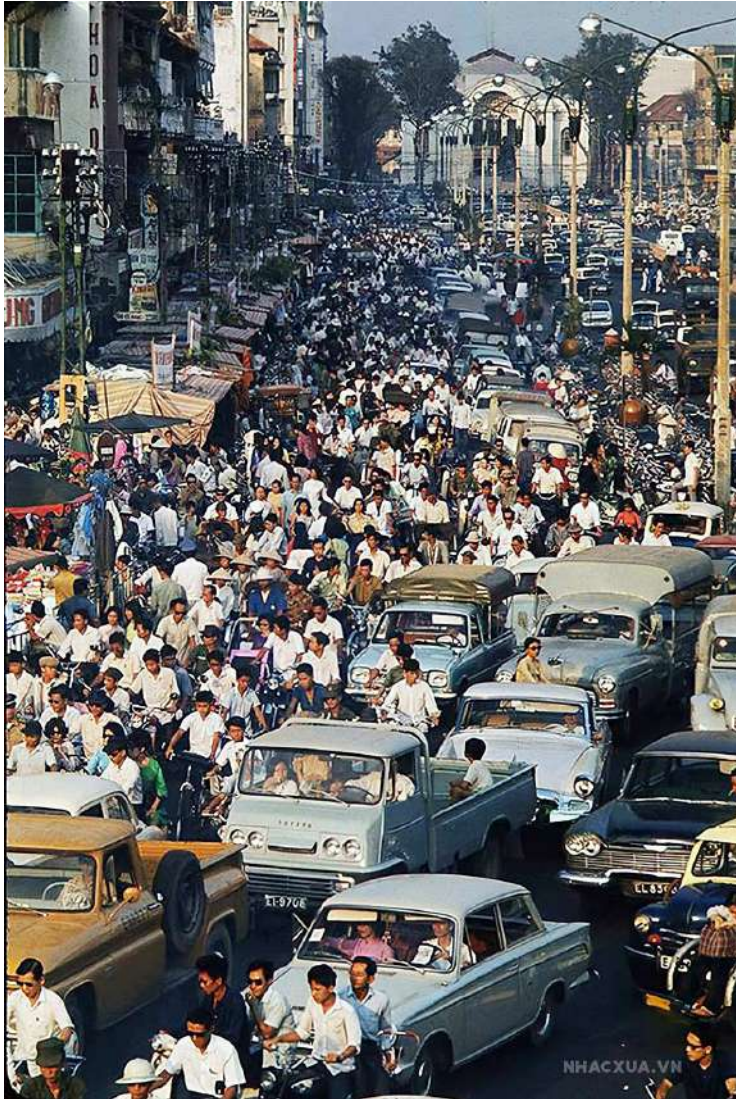
Xóm nhà ngói ở Sài Gòn năm 1966

Đường Tổng Đốc Phương năm 1969 (nay là đường Châu Văn Liêm). Hình được một cựu binh người Úc chụp từ cư xá Capitol. Giữa bùng binh giao lộ giữa Tổng Đốc Phương và Hồng Bàng là tượng đài Chiến sĩ vô danh.

Chợ Bến Thành hơn nửa thế kỷ trước

Kẹt xe ở đại lộ Lê Lợi vào một dịp Tết Nguyên Đán

Đại lộ Nguyễn Huệ vào một dịp lễ Giáng Sinh, Kiosk 2 bên đường đang bày bán các đồ trang trí Noel

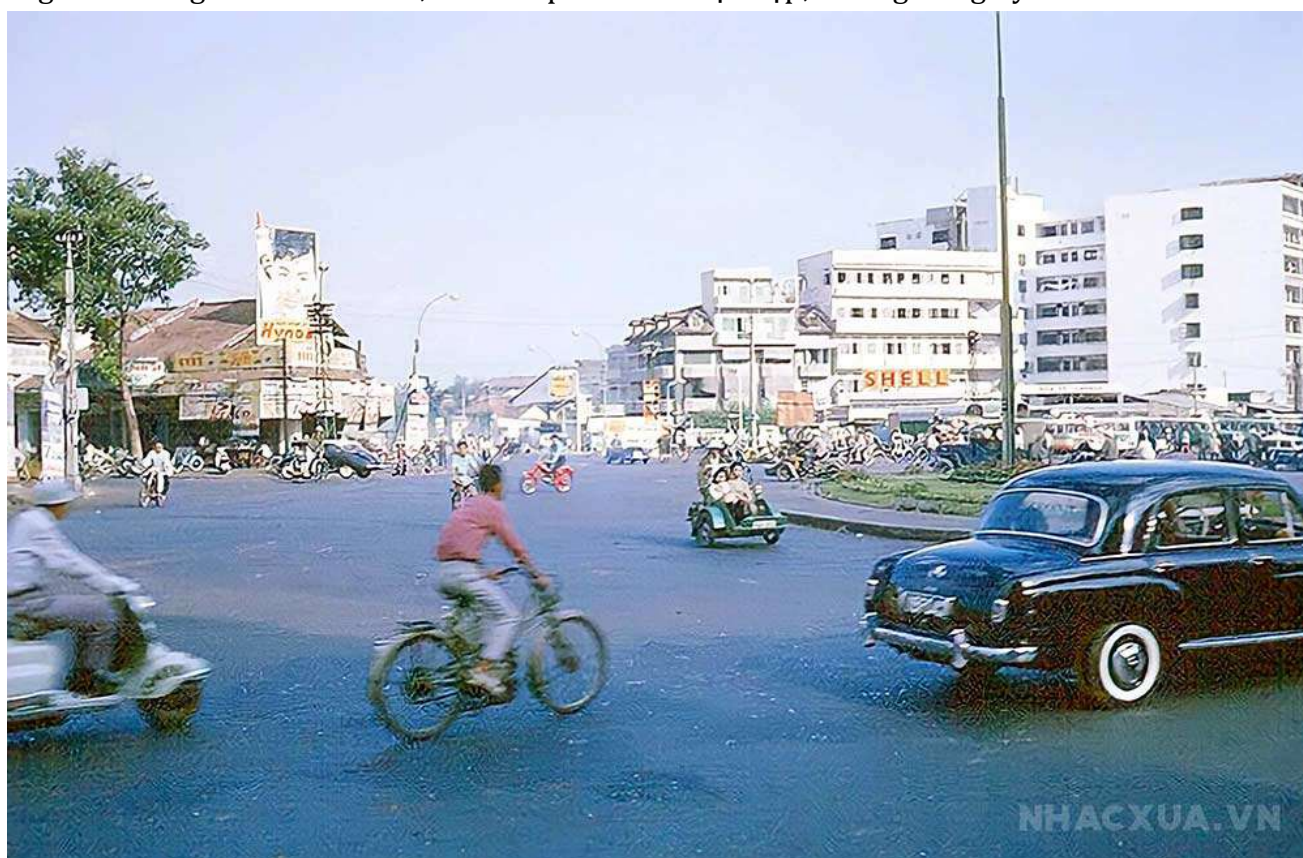
Các loại xe đang nép một bên để đoàn xe tang đi qua

Đường
Trương Công
Định năm
1965, nay là
đường
Trương Định

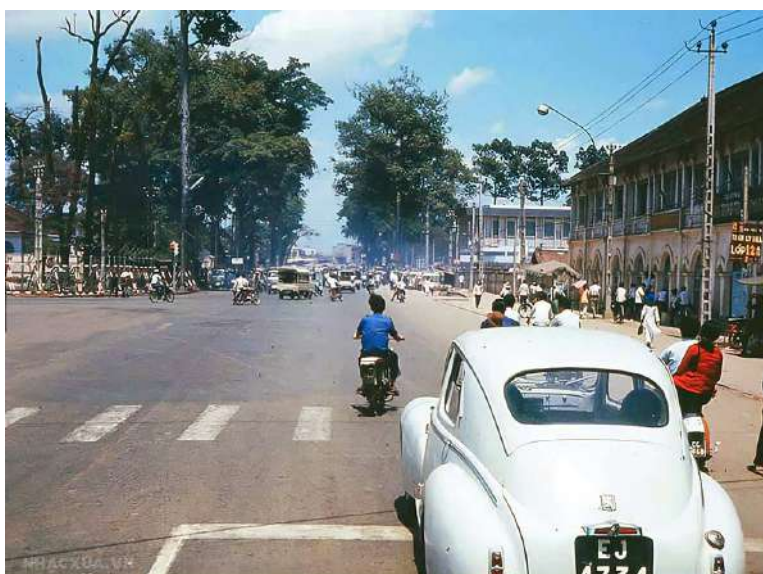
Ngã tư Thống Nhất - Pasteur, nhìn về phía Dinh Độc Lập, đường Công Lý.

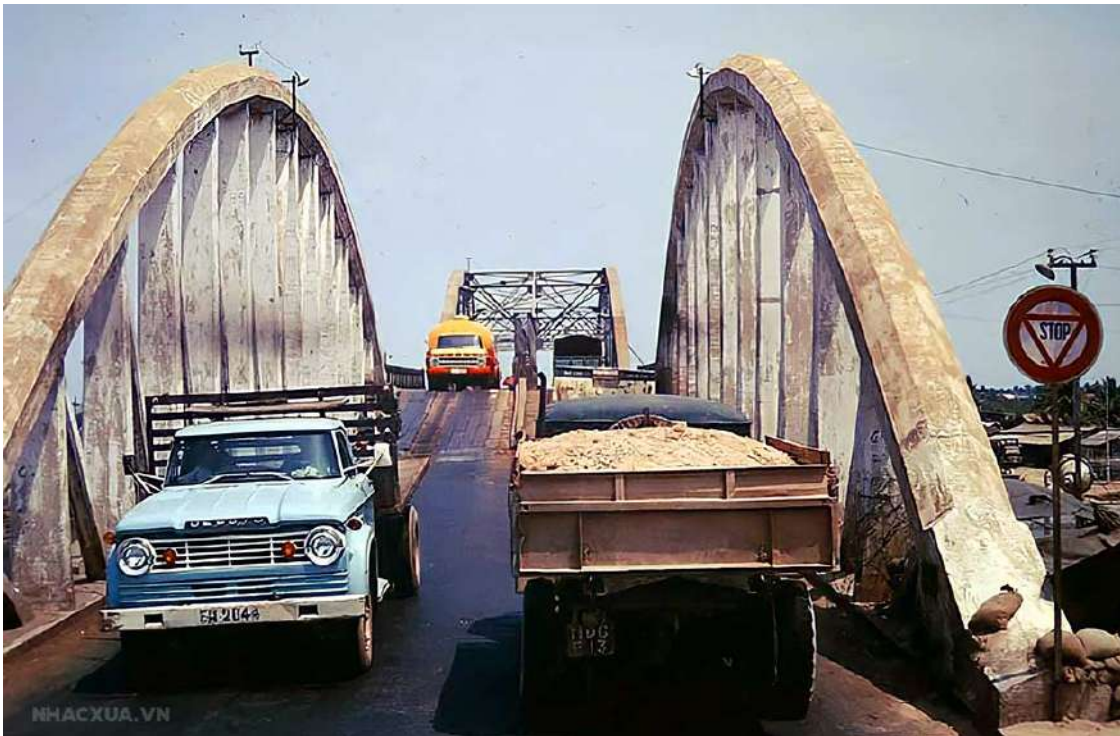
Ngã 6 Phù Đổng, lúc này vẫn chưa có Tượng đài Phù Đổng Thiên Vương (đại diện cho binh chủng thiết giáp). Khu nhà bên trái hình ngày nay là khách sạn 5 sao New World.

Đại lộ Nguyễn Huệ, bên trái là đường Nguyễn Văn Thinh (nay là Mạc Thị Bưởi). Khu nhà ngay góc ngã 3 ngày nay là cửa hàng Hoàng Phúc, bên cạnh đó là chung cư 42 Nguyễn Huệ, ngày nay vẫn còn và trở thành một khu hàng quán độc đáo thu hút giới trẻ đến “check in”.

Ngã 3 Chi Lăng xưa, giao giữa 2 đường Chi Lăng và Nguyễn Văn Học, nay đổi thành Phan Đăng Lưu - Nơ Trang Long. Hình này nhìn về phía chợ Bà Chiểu. Bên trái là đường Nguyễn Văn Học, đi tới một chút là toà hành chánh tỉnh Gia Định, nay là UBND Quận Bình Thạnh. Dãy nhà bên phải là trường vẽ, nay là Đại Học Mỹ Thuật, kế đến là bưu điện và điện lực Gia Định, trường THCS Trương Công Định rồi đến đường Đinh Lê Văn Duyệt. Sau 1975, đoạn Lê Văn Duyệt này trở thành đường Đinh Tiên Hoàng nối dài. Hồi tháng 9 năm 2020, đường này chính thức trở lại mang tên Lê Văn Duyệt như xưa.

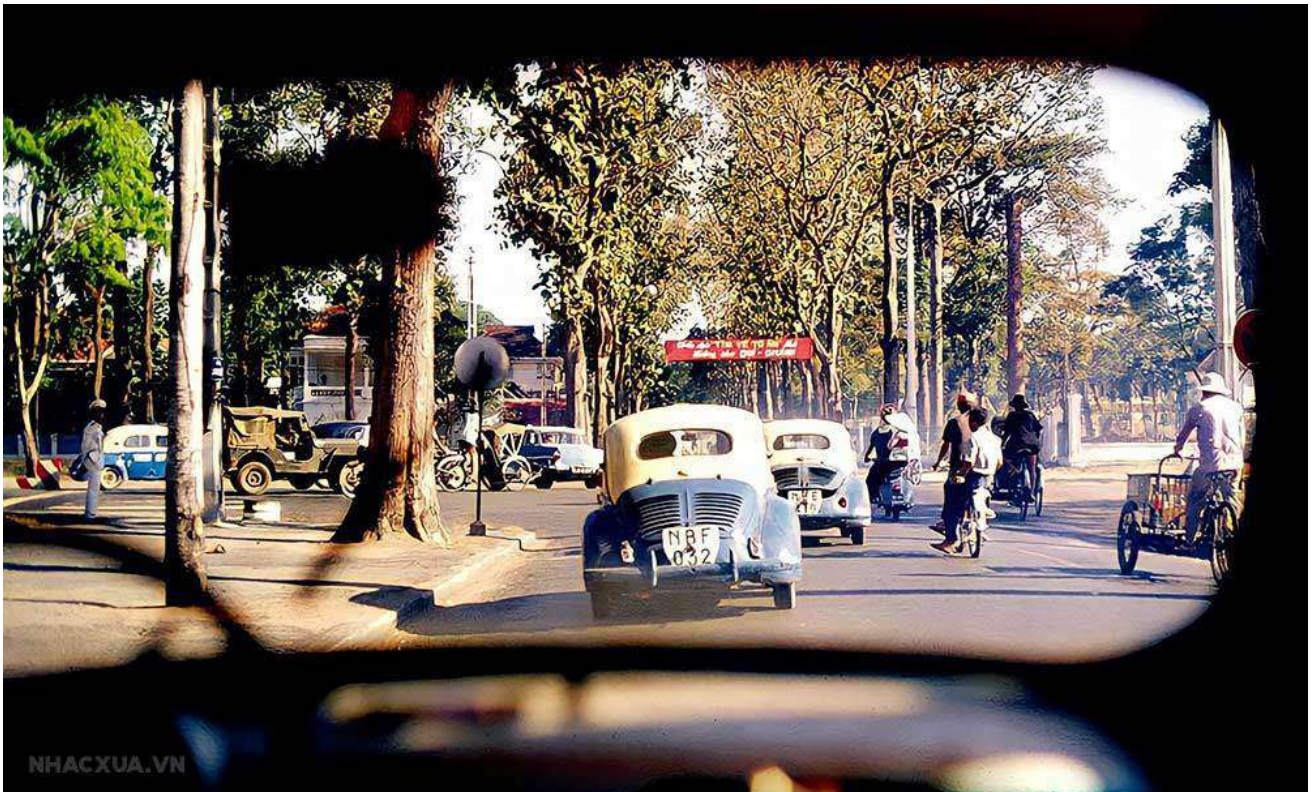

Cầu Tân

Thuận 1 được Pháp xây dựng 1905, bắc qua dòng kênh Tẻ đổ ra sông Sài Gòn. Năm 1992, cầu này bị xuống cấp nặng, chính quyền thuê một công ty Pháp sang sửa chữa nâng cấp và vẫn còn hữu dụng cho đến nay sau hơn 100 năm. Ngày nay cầu này gọi là cầu Tân Thuận 1 nối Q4 qua Q7, bên cạnh cầu Tân Thuận 2 được xây năm 2005.

Rạp Casino ở đường Pasteur, góc gần đường Lê Lợi.

Ngã 3 đường Công Lý & Thống Nhứt năm 1965. Bên phải của hình là Dinh Độc Lập, bên trái hướng về Nhà Thờ. Ngày nay 2 con đường này đổi tên thành Nam Kỳ Khởi Nghĩa - Lê Duẩn

Góc đường Trần Hưng Đạo và Nguyễn Thái Học ở Q1. Ngày nay, 2 tên đường này vẫn giữ nguyên

Ngã ba Chi Lăng - Nguyễn Văn Học (Ngã ba trường Vệ). Ngày nay là ngã ba Phan Đăng Lưu - Nơ Trang Long

Đường Pasteur đoạn giao với đại lộ Thống Nhất. Tòa nhà đằng sau biển cấm hình tròn ở giữa hình là trụ sở Sài Gòn Xe Hơi Công Ty (nhà sản xuất xe la Dalat) nằm ở góc đường Thống Nhất - Duy Tân (nay là Lê Duẩn - Phạm Ngọc Thạch). Tòa nhà này trước đó là trụ sở hãng xe Pháp Citroën. Sau này đã bị đập bỏ để xây dựng Diamond Plaza như hiện nay.

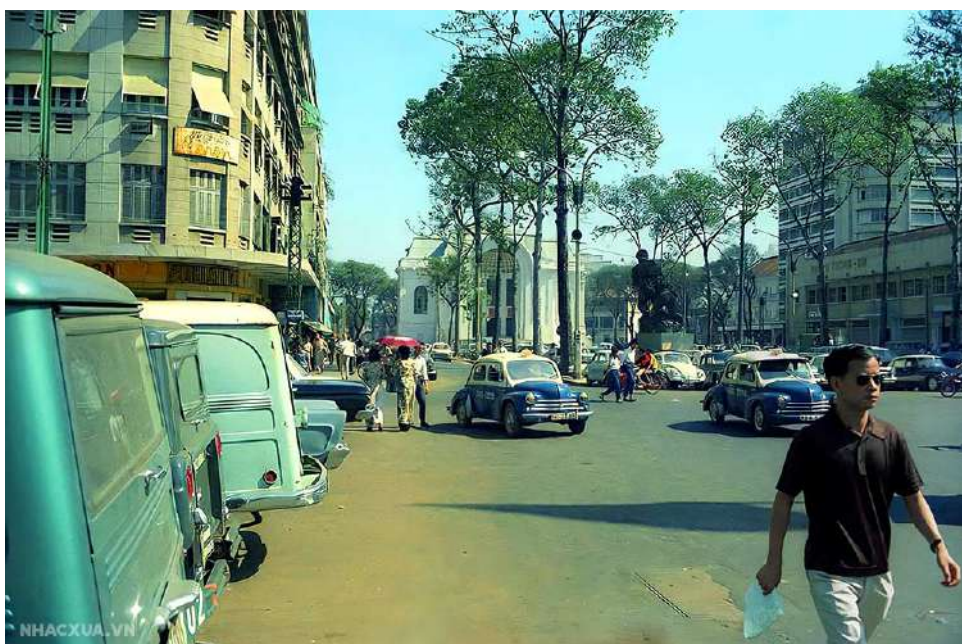
Xe cộ tập nập trên đường Công Lý (nay là NNKN) ở đoạn vừa đi qua đường Gia Long (nay là Lý Tự Trọng). Nhà ở bên trái màu trắng chính là một phần của khuôn viên dinh Gia Long.

Các loại xe đậu trước Tòa Đô Chánh, khu vực công viên Đồng Đa, với các biểu ngữ ca ngợi quan hệ hữu hảo giữa Việt Nam và Đài Loan. Tòa nhà màu vàng (Sanyo) là thương xá Eden

Đường Nguyễn Tri Phương ở Chợ Lớn. Đoạn này ngay phía trước Cửa hàng PX (Post Exchange - hệ thống phân phối hàng hóa dành cho quân đội Mỹ) nên có xuất hiện của xe quân sự Mỹ.

Sài Gòn năm 1968 ở trước Hạ Nghị Viện, công trường Lam Sơn - khu vực nhộn nhịp nhất Sài Gòn. Người đàn ông ở góc phải ăn mặc và đeo kính nhìn rất sành

Công trường Mê

Linh ở đầu đường Hai Bà Trưng, đoạn giao với Bến Bạch Đằng. Đây là nơi đặt tượng Hai Bà Trưng trước năm 1963. Sau năm 1963, vì người ta cho rằng tượng đài Hai Bà Trưng có gương mặt được chế tác giống với mẹ con bà Nhu nên bị giật sập, chỉ còn lại phần đế. Từ phần đế đó, tượng đài Trần Hưng Đạo được dựng lên và vẫn còn cho đến nay

Đài phun nước ở đoạn giao của 2 đại lộ lớn nhất Sài Gòn là Nguyễn Huệ và Lê Lợi, là nơi thường được gọi là Bùng binh Cây Liễu, Bùng binh Bồn Kèn, là hình ảnh quen thuộc với người Sài Gòn trong gần 100 năm, cho đến khi nó bị phá hủy năm 2014 để thi công phố đi bộ Nguyễn Huệ. Tuy nhiên từ năm 2019, bùng binh và đài phun nước đã được khôi phục ở vị trí chính giữa ngã 4 sầm uất nhất Sài Gòn này.

Trên đường Công Lý vừa đi qua khúc Phan Thanh Giản. Ngôi trường bên phải là Marie Curie. Chiếc màu xanh là Chevrolet Biscayne 1962, là mẫu xe giá rẻ của dòng

Cũng trên đường Công Lý, đi đến một đoạn nữa thì gặp trường Lê Quý Đôn ở bên tay phải

Đại lộ Lê Lợi nhìn về phía Hạ Nghị Viện. Dãy nhà bên trái là một phần của Bộ Công Chánh

Góc ngã 4 Lê Lợi -

Pasteur có toà nhà Viễn Đông chuyên kinh doanh hàng điện tử. Ở tầng trệt, ngay bên phải của Viễn Đông có một nhà nhỏ không biển hiệu, giăng bạt ở hiên để bán nước mía, nên người ta vẫn thường gọi là Nước mía Viễn Đông.

Ảnh chụp Sài Gòn năm 1967, chưa rõ tên con đường này

Tòa nhà bên trái là trụ sở của Sở Hỏa Xa (địa chỉ ở số 2, Hàm Nghi) điều hành hệ thống tàu

lửa của thành phố Sài Gòn. Hiện nay tòa nhà này vẫn còn, là cơ sở của Tổng công ty đường sắt Việt Nam, nằm ở đầu đường Hàm Nghi

Ngã tư Pasteur - Gia Long (nay là Lý Tự Trọng). Bên trong tường rào trắng bên tay phải là dinh Gia Long

Công viên Đồng Đa đầu đại lộ Nguyễn Huệ, đằng trước Tòa Đô Chánh. Cái tên Đồng Đa được đặt để kỷ niệm trận thắng Ngọc Hồi - Đống Đa của vua Quang Trung - Nguyễn Huệ, tương tự cách đặt tên của công trường Lam Sơn ở đầu đại lộ Lê Lợi cách đó không xa.

Nhà thờ Huyện Sỹ ở đường Lê Lai - Bùi Chu (nay là Tôn Thất Tùng). Nhà thờ này do ông bà Lê Phát Đạt, tức Huyện Sỹ, hiến đất và xuất 1/7 gia tài để xây dựng vào đầu thế kỷ 20. Ông Huyện Sỹ cũng là ông ngoại của Nam Phương Hoàng Hậu

Bên phải hình là đường Lê Lai. Góc nhà Kim Hoa ngày nay là quán phở 2000 nằm đối diện với chợ Bến Thành

Một góc đường Lê Lai.

Phía bên phải là khuôn viên ga xe lửa cũ, nay là công viên 23/9

Sài Gòn

1963 ở ngã 4 Lê Lợi - Nguyễn Huệ, góc dưới bên phải là bùng binh Bồn Kèn. Thời này vẫn còn những xe tải có mui làm bằng tre lợp lá như thấy trong

Vĩa hè đường Tự Do, phía xa là giao lộ Tự Do - Nguyễn Văn Thinh (nay là Đồng Khởi - Mạc Thị Bưởi)

Đường Bùi Thị Xuân, đoạn ra ngã ba với đường Cống Quỳnh. Xe xích lô đang đi về phía Bệnh

Viện Từ Dũ tại góc Cống Quỳnh và Hồng Thập Tự (nay là NTMK). Ngày nay, chỗ cây xanh góc ngã 3 là Coop Mart Cống Quỳnh

Ngã tư Đề Thám -

Bùi Viện, còn có tên là Ngã tư Quốc tế. Ngày nay đường Bùi Viện cũng thực sự trở thành một “con đường quốc tế” khi trở thành phố ăn uống

Công trường Mê Linh năm 1965 ở bên sông Sài Gòn. 3 cái trụ giữa hình tròn là phần chân của tượng đài Hai Bà Trưng đã bị phá hủy năm 1963, sau đó được thay bằng tượng đức Trần Hưng Đạo và vẫn còn cho đến ngày nay.

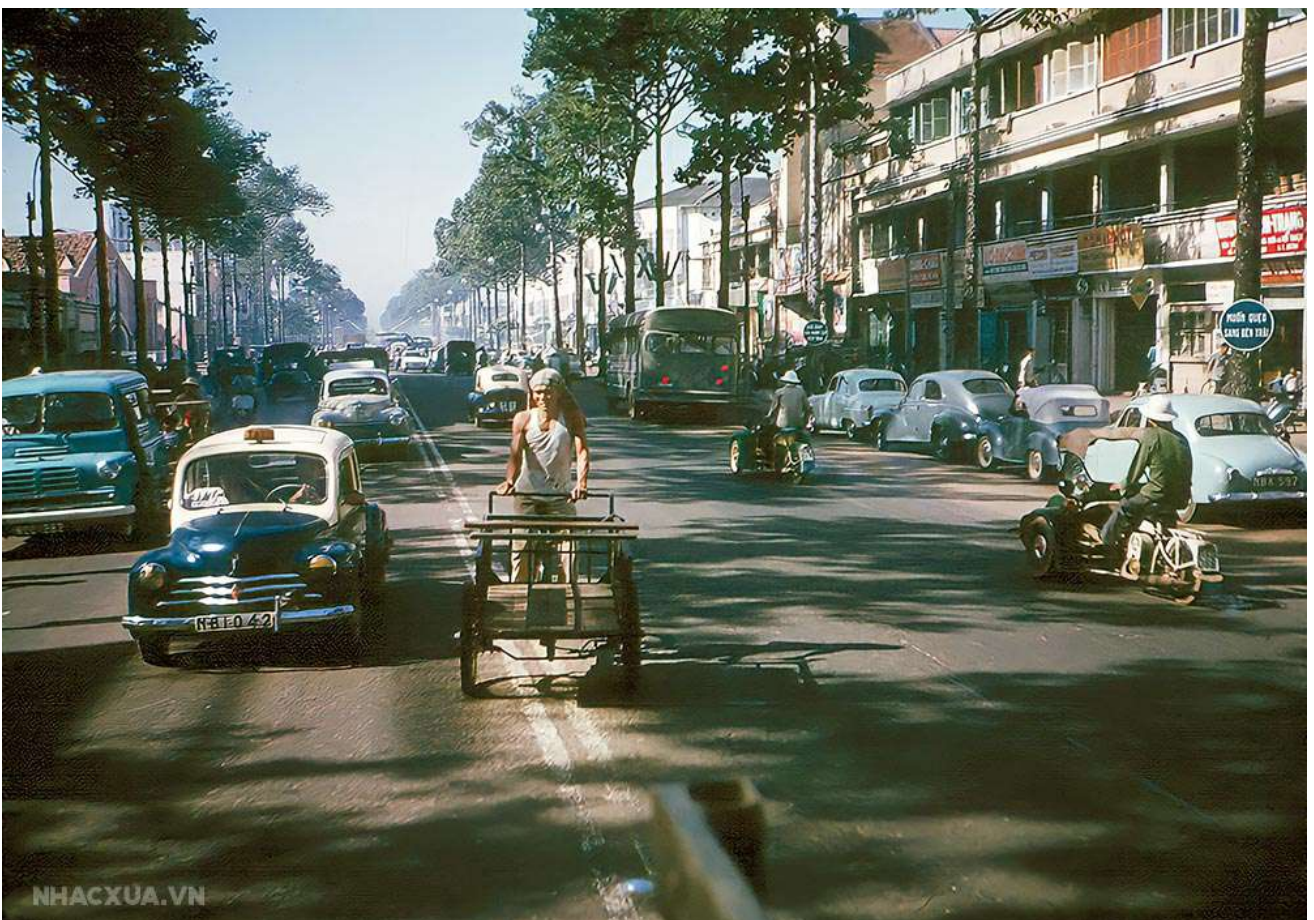
Một đoạn của đường Lê Lai năm 1965

Hình chụp từ PLAZA BEQ ở số 135 đại lộ Trần Hưng Đạo. BEQ là bán doanh dành cho các binh sĩ Hoa Kỳ ở Sài Gòn. (BOQ là dành cho sỹ quan Hoa Kỳ). Đường xéo bên trái là Đề Thám, bên phải là Nguyễn Thái Học và Trần Hưng Đạo

Dãy nhà dài bên phải ảnh là trên đường Đề Thám, ngay phía sau nhà thờ Tin Lành. Ở phía góc trên bên phải cũng nhìn thấy được KS Metropole và BV Hải Quân Mỹ. Ở phía xa gần giữa đường chân trời nhìn thấy các ống khói của nhà máy điện Chợ Quán...

Đại lộ Trần Hưng Đạo, phía trước là ngã tư Trần Hưng Đạo - Đề Thám với nhà thờ Tin Lành ở bên trái hình. Dãy nhà bên phải là rạp Nguyễn Văn Hảo

Từ một khách sạn trên đường Võ Tánh (nay là Nguyễn Trãi) nhìn qua ga xe lửa cũ (nay là công viên 23/9).

Villa ở số 88 đường Nguyễn Du, góc ngã tư với đường Pasteur

Ga xe lửa và đường Lê Lai nhìn từ tầng 5 Cư xá sĩ quan Mỹ Walling Hotel trên đường Phạm Ngũ Lão

Giao lộ Duy Tân - Thống Nhất, nay là Phạm Ngọc Thạch - Lê Duẩn. Tòa nhà bên phải là trụ sở Sài Gòn Xe Hơi, sau này mọc lên cao ốc Diamond Plaza.

Đường Phạm Ngũ Lão, bên phải là ga xe lửa (nay là công viên 23/9)

Đường Tôn Thất Thuyết quận 4, chạy dọc bờ phía bắc của Kinh Tế

SAIGON 1969

Nhà màu trắng bên phải là Ambassador Hotel, đằng trước đó là bãi đậu xe phía sau của Opera House (lúc này là trụ ở Quốc Hội). Phía bên trái hình là trụ sở công ty điện lực nằm trên đường Hai Bà Trưng

Ngã tư Nguyễn Duy Dương - Hồng Bàng, gần chợ An Đông

Góc Lê Lai -
Phan Chu Trinh
ở đoạn quảng
trường Quách
Thị Trang, liền
kề với ga xe lửa
cũ

Dòng xe đông đúc trên đại lộ
Nguyễn Huệ. Phía xa là Tòa Đô
Chánh. Hình của Henry Bechtold
chụp khoảng năm 1969

Tòa đại sứ Mỹ trên đường
Thống Nhất, hình chụp năm
1969 của Henry Bechtold

Đại lộ Thống Nhất, 2 tuần
trước Tết Mậu Thân 1968.
Hình ảnh của Dave De
Milner

Bạn nhận được thư này vì bạn đã đăng ký vào nhóm Google Groups "Ykhoa1965".

Để hủy đăng ký khỏi nhóm này và ngừng nhận email từ nhóm, hãy gửi email

đến ykhoa1965+unsubscribe@googlegroups.com.
hãy truy

Để xem cuộc thảo luận này trên web,

cập <https://groups.google.com/d/msgid/ykhoa1965/CAE6Pz6VVT6aJeP5Ze%3DBx9avHP6QDYUo6GjD77fw0fZmm3sSx-A%40mail.gmail.com>.

D'une ***certaine manière*** Ho Chi Minh ville n'a pas changée POURQUOI ? DdM

Le premier vice-président de l'Association d'amitié Russie - Vietnam, Piotr Tsvetov, lors d'une interview de l'Agence Vietnamienne d'Information.

Photo : VNA/CVN

L'événement est avant tout une leçon très importante dans l'histoire militaire et a montré la force de l'Armée populaire du Vietnam, a souligné le premier vice-président de l'Association d'amitié Russie - Vietnam, Piotr Tsvetov, mettant en avant l'art militaire des dirigeants, à la fois le Général Vo Nguyễn Giap et le Président Hồ Chi Minh, qui ont développé des tactiques et des stratégies pour combattre les colonialistes français.

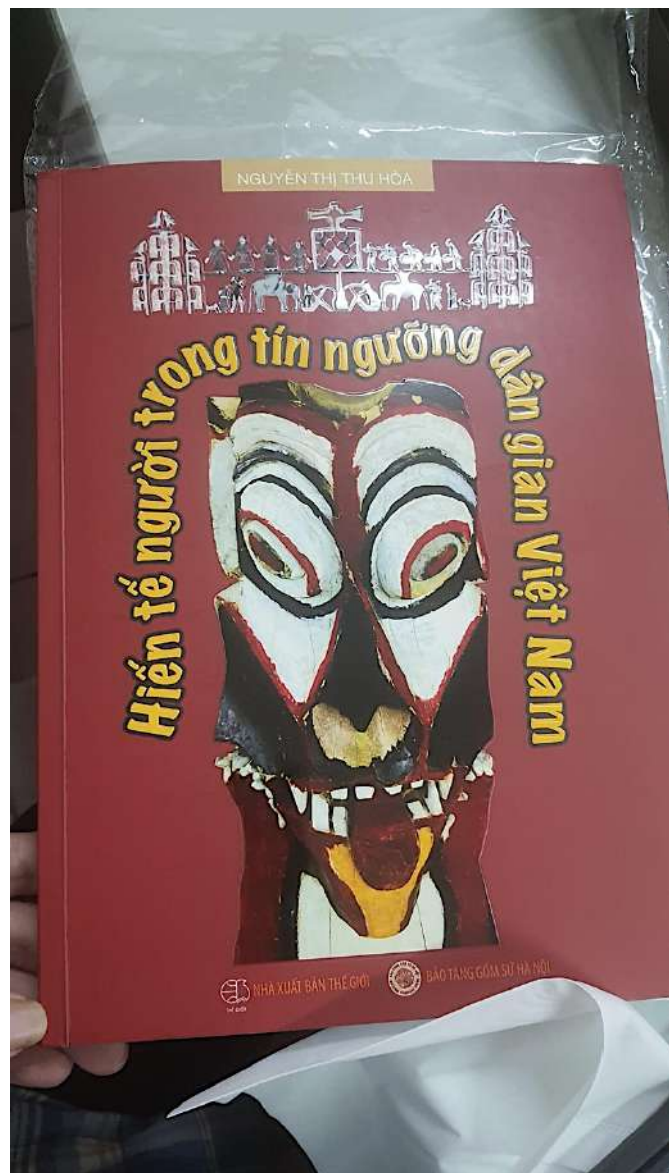
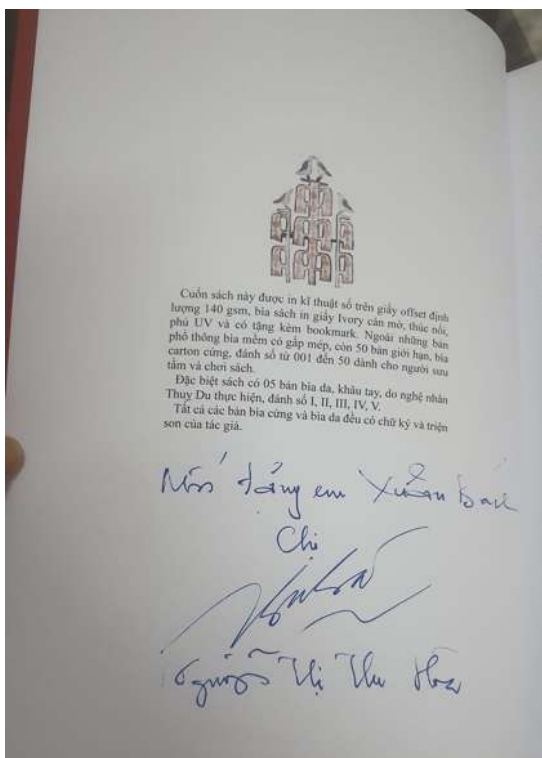
La Victoire de Diên Biên Phu a également montré que les Français et les Américains ont sous-estimé la force du peuple vietnamien. Ils ne pouvaient vraiment pas comprendre qu'une fois que le peuple vietnamien s'était levé pour défendre ses objectifs et ses intérêts, il pouvait se battre avec abnégation, courage, volonté et force, pour vaincre même l'ennemi le plus puissant, a-t-il indiqué.

Selon Piotr Tsvetov, du point de vue de l'art militaire, il s'agissait d'une très grande campagne, digne d'être enseignée dans les académies militaires. Les Français ne pensaient pas que les Vietnamiens pourraient faire monter les pièces d'artillerie aussi lourdes vers les hauteurs surplombant la cuvette, qui pilonneront la garnison française.

Durant 55 jours et nuits de lutte acharnée, du 13 mars 1954 au 7 mai 1954, les Vietnamiens anéantirent le camp retranché et capturèrent tout son état-major, une victoire qui *"résonna à travers les cinq continents et ébranla le monde"*.

La Victoire de Diên Biên Phu a forcé les colonialistes français à s'asseoir à la table des négociations pour discuter et signer les Accords de Genève visant à mettre fin à la guerre et à rétablir la paix en Indochine en juillet 1954, mettant fin à la domination coloniale française et annonçant une nouvelle étape pour la révolution en Indochine.

VNA/CVN

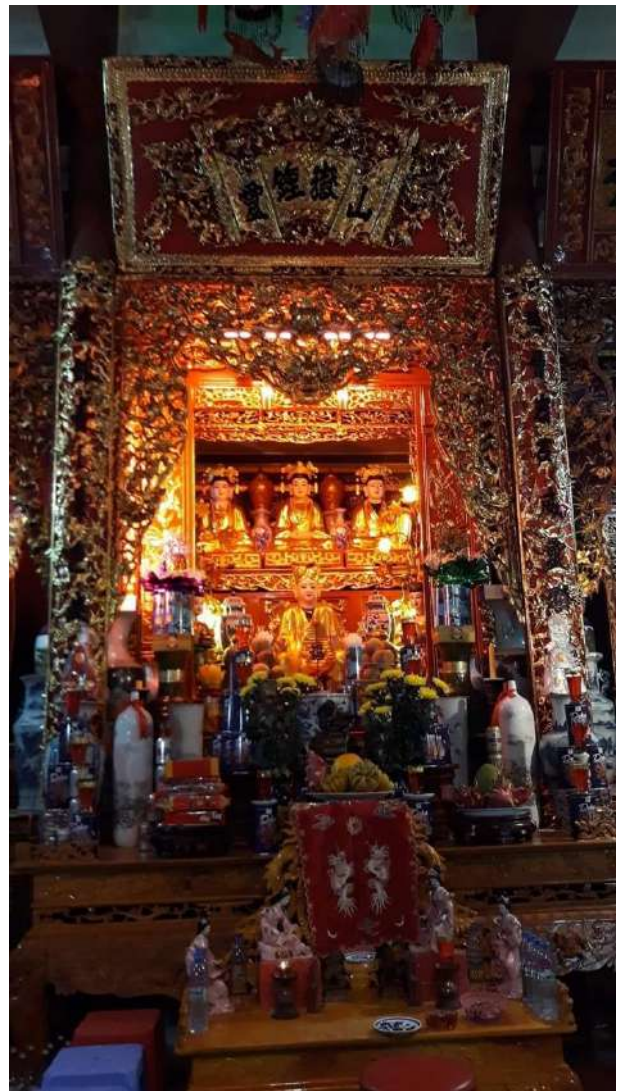

Temple Thac Con, ville de Ha Giang. Le temple est proche de la pagode, donc Bouddha et les cérémonies saintes sont toutes les deux pratiques.

Le temple de la Sainte Mère Phuong et les disciples de la Cour suprême de Dong Cuong. Ça fait longtemps que je ne vois pas les figures qui ferment le foulard. Pratique passée et actuelle de donner des rituels.

La photo des moines assis devant le dieu électrique prise par les français dans That Khe, ma ville natale à l'ère française. Plus tard, la photo a été colorisée pour la rendre plus vivante. Cependant, il y a un point irrationnel que les serviettes sont restées blanches. Le blanc est une couleur très populaire dans la culture Tay parce qu'il est attaché aux cheveux. Peut-être qu'ils portaient des écharpes roses à l'époque. Aïe ! On dirait que les vieux ont l'air si chic et solennels !

À propos d'une autre divinité du monde de Na Mè.

D'abord j'ai parlé du dieu de Nong à Na Me (village B2, commune de Tri Phuong, Trang Dinh, Lang Son), maintenant je parle d'un autre dieu qui est aussi vénéré ici. Je dois vous dire que comme la famille existe depuis longtemps, il n'y a toujours pas de consensus sur la description des reliques. Certaines personnes disent qu'il n'y a qu'une seule religion mais d'autres disent qu'il y a deux religions et chaque religion vénère un seul dieu. C'est tellement compliqué. Pourtant, cela ne me semble pas très important, maintenant il faut construire un nouveau barrage puis laisser les pleins pouvoirs pour décider de l'architecture du barrage du gouvernement aux communautés résidants au village B2.

D'après mes longues recherches sur cette famille, en dehors du dieu de la campagne, il y a une autre divinité. Ce dieu a aussi un visage noir tout comme le dieu Nong. Alors qui est-ce ? Selon feu M. Be Van Can, j'ai appris à vénérer M. Mai Thuc Loan (Mai Hac De), qui vit dans la province de Nghe An. En ce qui concerne le prototype historique, M. MTL est un personnage de héros qui a vécu à l'époque où notre pays était dans le Nord. Plus précisément la famille Duong. En rapport avec MTL, il y a une histoire sur les transports des tissus en Chine pour charger les égouts au roi du sucre et à la reine Duong. Cependant, en ce qui concerne les gens, M. Can a dit que M. MTL avait la capacité d'amener des troupes dans la ville dans cette zone frontalière pour que les gens le v. Je dirais qu'un récit populaire est plus sauvage que la politique. Je trouve cela très raisonnable car nos ancêtres nous ont

transmis qu'il y avait 2 visages noirs dans le monde de Na Mè. C'est vrai que traditionnellement, le dieu de la terre et l'empereur (MTL) ont des visages noirs. Mais est-il possible que les résidents de Na Me originaires de Nghe An, Ha Tinh en migrant, suivent la coutume de MTL et deviennent progressivement des Tay ? Oups ! Cela je n'ose le confirmer, car pour comprendre il faut étudier très en profondeur leurs écrits. Cependant, par la suite, j'ai été informé par les gens d'ici que l'autre général était Pacifique. C'est aussi un peu compliqué car Mr MTL est de Nghe An. C'est étrange, donc il faudrait savoir pour conclure qui est le deuxième dieu adoré par la famille de Na Mè. Mais je crois toujours au récit de M. Can.

Veillez noter qu'à part les 2 autres dieux, il n'y a PAS d'autel maître ou d'autel spirituel. Aussi, DANS CETTE FAMILLE, IL N'Y A AUCUNE PRATIQUE DE FOI QUI s'accorde. Donc personne ne devrait essayer d'introduire des bêtises dans cette famille très sacrée. (Je ne suis pas sûre de ma traduction qui méritera d'être discutée lors du passage des 2 troupes en octobre).

Về một vị thần khác trong đình Nà Mè.

Trước đây tôi đã nói về Thần Nông ở đình Nà Mè (thôn B2, xã Tri Phương, Trảng Định, Lạng Sơn), nay tôi nói thêm về 1 vị thần khác cũng được thờ phụng tại đây. Trước tiên thì phải thừa với quý ace là do ngôi đình đã bị san phẳng khá lâu rồi nên trong dân gian vẫn chưa có sự đồng nhất về mô tả di tích. Có người thì bảo là chỉ có 1 đình nhưng có người lại bảo là có 2 đình và mỗi đình lại thờ riêng 1 ông 😊. Thật là phức tạp. Tuy nhiên, điều ấy tôi cho là không có gì quá là quan trọng, bây giờ xây lại đình mới thì để hoàn toàn quyền quyết định kiến trúc đình cho các cấp chính quyền và cộng đồng dân cư tại thôn B2.

Theo tìm hiểu khá là lâu của tôi về ngôi đình này thì ngoài Thần Nông, đình còn thờ một vị thần khác nữa. Vị thần đó cũng có khuôn mặt đen sẫm như ông Thần Nông. Vậy ông ấy là ông nào? Theo lời hỏi cổ của cụ Bé Văn Can thì tôi biết được đình thờ cả ông Mai Thúc Loan (Mai Hắc Đế), người ở tỉnh Nghệ An. Về nguyên mẫu lịch sử thì ông MTL là nhân vật anh hùng sống ở thời kỳ nước ta đang trong thời kỳ Bắc thuộc. Cụ thể là thuộc nhà Đường. Liên quan đến MTL có câu chuyện gánh vãi sang bên Trung Quốc để cống nạp cho vua Đường và bà quý phi họ Dương. Tuy nhiên về dân gian thì ông Can có nói lại là ông MTL có công đem quân lên trấn ở vùng biên cương này nên được nhân dân thờ phụng. Tôi cho đó là một sự kể tích truyện theo văn hóa dân gian vốn mang tính dã sử hơn là chính sử. Tôi thấy điều này rất là hợp lý vì các cụ truyền lại là trong đình Nà Mè có 2 pho tượng mặt đen. Đúng là trong tạo hình truyền thống thì cả Thần Nông và Hắc Đế (MTL) đều có khuôn mặt đen sẫm. Ở đây tôi đã nghĩ đến 1 vấn đề là phải chăng cư dân Nà Mè vốn gốc tích từ vùng Nghệ An, Hà Tĩnh di cư lên, đem theo tục thờ MTL và lâu dần trở thành người Tày? Ô! Cái này tôi không dám khẳng định đâu nhé, vì muốn hiểu được thì phải có một nghiên cứu rất sâu về các dòng họ ở đây. Tuy nhiên về sau, tôi lại được người dân ở đây cung cấp thông tin là ông tướng kia là người Thái Bình. Cái này cũng hơi phức tạp vì ông MTL là người ở Nghệ An cơ. Kể cũng là lạ, cho nên cứ phải tìm hiểu thật kỹ mới kết luận được ông thần thứ 2 được thờ tại đình Nà Mè là ai. Nhưng tôi vẫn rất tin lời kể của ông Can.

Xin lưu ý thêm là ngoài 2 vị thần kia thì đình Nà Mè KHÔNG CÓ THỜ TƯ PHỦ THÁNH MẪU HOẶC CHƯ VỊ THẦN LINH TRONG TƯ PHỦ. Do vậy đừng ai cố gắng đưa những cái không hợp lý vào ngôi đình rất thiêng liêng này.

LE PROJET THIEN

de

l'ASSOCIATION PARFUMS DU
VIETNAM

parfums-vietnam.com

Le Then chez les Tay, les Nung et les Thai

Projet de HOANG Thi Hong Ha aidé de DdM

Le Then ou Hat Then est une représentation religieuse dont l'origine s'inscrit dans les traditions des ethnies Tay et Nung qui habitent principalement dans les provinces situées dans les montagnes du Nord du Vietnam. C'est un long poème qui décrit un voyage au paradis afin de parler à l'empereur de Jade.

Le Then est un art de la scène qui regroupe la danse, la musique et le théâtre. Pendant les cérémonies, Then ou Giang (noms d'artistes donnés à l'homme ou la femme) doivent exécuter les rites. Les artistes doivent danser, chanter et jouer un instrument de musique. La musique fait partie de la cérémonie. Le Then désigne aussi le nom médium (Ông Then, bà Then) qui préside à la cérémonie du Then.

Les Tay et les Nungs de tous les âges, croyants ou non, vénèrent le Then. D'autres groupes ethniques tels que les Thai, H'mong et les Kinh ont aussi ajouté ce type de chants à leur vie spirituelle.

Il existe actuellement deux catégories du Then : **le Then ancien** et **le Then nouveau**.

Le Then ancien comprend deux types : **le Then** « Ky yen » (littéralement, Then qui invoque les divinités, pour solliciter la paix) et le Then « Le hoi » (Then festif).

Le Then nouveau (chant dans la langue vietnamienne moderne ou quoc ngu), celui-ci apparaît au début XXe siècle, au sein du processus d'échange culturel avec les Kinh.

L'espace de représentation du Then dépend du chant. Cela se passe dans une chambre devant un autel. Le Then ne présente pas d'exigence vis-à-vis de l'espace car dans les chants eux-mêmes, l'espace est décrit en détail et les Tay peuvent imaginer le contexte. Le spectacle peut même se dérouler dans une salle ou sur une scène en plein air sans décoration particulière.

Les instruments du Then sont importants. Ils comprennent : le gourdluth, le trousseau du grelot, la cloche en cuivre, le petit tambour. Le gourdluth est un instrument à cordes. Les cordes sont faites de soie, de nylon ou de fil de pêche. Les trois cordes symbolisent le son du père, de la mère et du ciel.

Le Then - patrimoine immatériel du Viet Nam. Le Then a un rôle très important dans la vie des communautés Tay et Nung parce qu'il exprime les émotions et reflète les activités quotidiennes. Il est considéré comme un moyen de sauvegarder la culture ancienne des Tay et des Nungs. Le Then est présent à diverses occasions. Par exemple : Une cérémonie pour conjurer le malheur, comme donner un enfant à un couple stérile, pour implorer la pluie en cas de sécheresses ou pour demander les destructions de parasites.

Les chants du Then ont une dimension profonde. Par exemple : lorsque le médium chante lors d'un deuil, il évoque le fait que le mort puisse rentrer en contact avec son ou ses ancêtres. Il accède à une nouvelle vie, proche de la forme de celle qu'il avait dans le monde d'ici-bas avec une maison, un bovidé et un champ. C'est une manière de consoler le vivant pour que celui-ci ne sente pas la souffrance. Grâce au

Then, on peut comprendre la culture, la croyance de ce groupe ethnique. Pour saisir la complexité du groupe ethnique Tay, donc on doit étudier le Then. Cependant, le Then a connu de nombreuses vicissitudes.

D'après les livres anciens des Tay et certains artistes, le Then apparaît vers le VIIIe siècle ; son apogée se situe aux alentours du XVIe-XVIIe siècle, lorsque Mac Kinh Cung s'est rendu dans la province de Cao Bang, pour construire un rempart contre la dynastie Lê (1598- 1625). La dynastie Mac utilisait le Then comme musique de cour.

Après la réunification de 1975, le Then comme d'autres arts, mouvements, cultes traditionnels, sont considéré comme des superstitions qui doivent disparaître.

Depuis 2005, le gouvernement essaye de développer le Then, notamment à l'occasion du festival du Then de la province de Thai Nguyen.

Selon ses plans, le ministre de la Culture a perfectionné le dossier du Then jusqu'en 2018 pour demander à l'UNESCO de le reconnaître comme patrimoine immatériel du monde.

En 2019 il a été inscrit sur la Liste représentative du patrimoine culturel immatériel de l'humanité par UNESCO.

2. Groupe ethnique minorité Tay et Nung qui vient de la ville montagnaise Ha Giang, Cao bang, Lang Son du Viet Nam

2. Groupe ethnique minorité Tay et Nung qui vient de la ville montagnaise Ha Giang, Cao bang, Lang Son du Viet Nam

Nông Thị Lím

Triệu Thuý Tiên

Chu Văn Minh

Nguyễn Văn Thọ

Nguyễn Văn Bách

Tô Đình Hiệu

Đình Hoài Nam

Trịnh Thị Nguyệt

Phạm Thị Thảo

9 personnes viendront en France
Dès le début octobre 2024

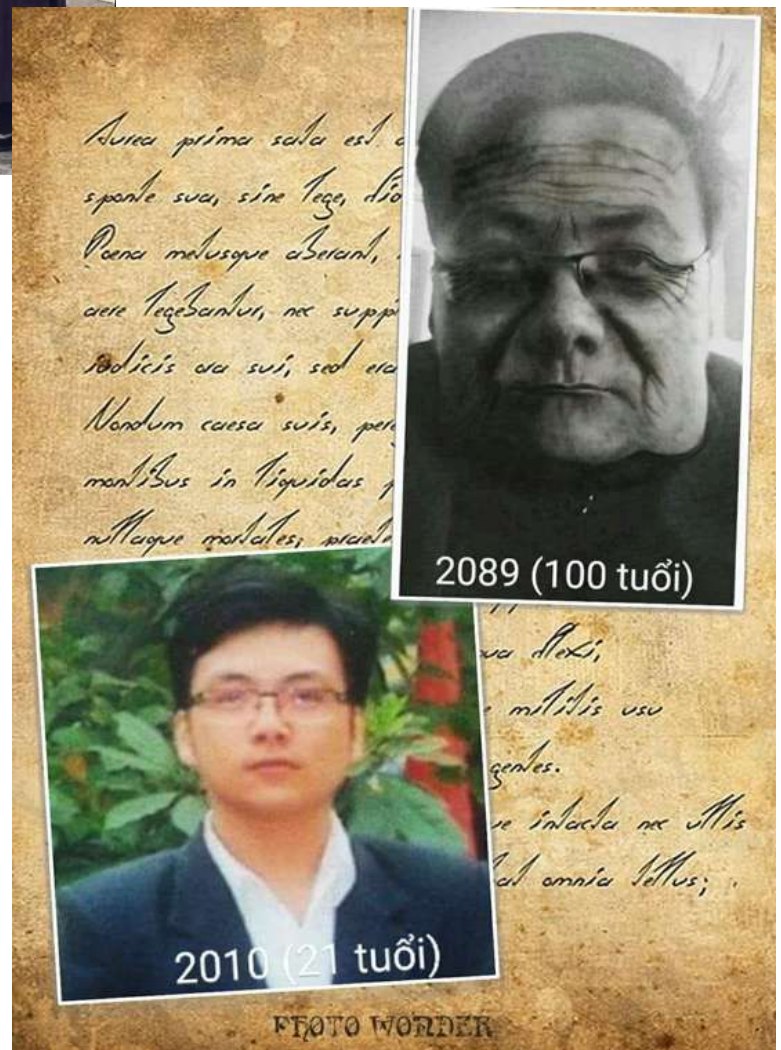

<https://bvhttdl.gov.vn/cau-then-viet-bac-giua-long-ha-noi-621243.htm>
<https://toquoc.vn/cau-then-viet-bac-gioi-thieu-tinh-hoa-cua-then-toi-cong-chung-thu-do-99234097.htm>
<https://m.baodantoc.vn/cau-then-viet-bac-giua-long-ha-noi-11841.htm>
<https://youtu.be/-mPI8m8zEWM?si=JvwPo3usOrOcKdOI>
<https://youtu.be/DImRGpDEMdo?si=ydcgNPungKigwQFJ>
<https://youtu.be/DqxUsY1cphs?si=KrSZMng55fMrIvst>

Le premier livre est "Comprendre le Bodhisattva du monde". Tu es un Bodhisattva que je vénère profondément. Le grand moine sauve les souffrances et les catastrophes. Je trouve souvent des livres parlant de lui. Le deuxième est la série de livres de Sa Sainteté la Trinité pacifique universelle. Votre Altesse, j'admire à la fois sa solennité et sa sagesse. Voici l'ensemble de livres que M. Dai Cong a fait quand il était encore en vie. Le bouddhisme avec sa Sainte Trinité et le catholicisme avec

l'archevêque Phaolo Bui Van Doc sont des pratiques continues, prenant soin de la traduction des écritures pour atteindre le niveau de vie. La troisième est l'empreinte de l'époque du pharmacien tirée de l'herboriste. Devenant très précieux. Je prie pour que Tam Bao garde Hung sain et sauf.

En train d'errer sur internet pour voir des photos d'ailleurs en train de visiter That Khe et de les prendre, soudain j'ai rencontré Mme S Khy. La maison de mamie au bout de ma rue Vang Cai. Elle est très pauvre, elle m'apporte encore du poulet tous les jours. Le matin, quand j'ai entendu un poulet criant d'en bas de la rue, je me suis précipité hors de la maison juste pour crier : Mme Seven est chère. Chaque fois que je vois ça, je "uh" et je me précipite tout de suite.

Un jour je n'ai pas répondu à l'appel – J'étais allé chez à ma grand-mère, elle

s'est plainte à ma mère : Meurs ! Plus personne ne veut acheter mes poulets - Parce qu'il n'est pas venu me féliciter !

Cela fait presque 20 ans que grand-mère est rentrée à la maison.

Les premières heures de la journée sont joyeuses. Aujourd'hui j'ai reçu de TS Thu Hoa un livre précieux qui vient de sortir. Aïe ! La recherche scientifique de TS Thu Hoa que j'admire beaucoup, chaque année elle publie 2 à 3 ouvrages scientifiques très précieux tant par son contenu que sa forme. Ce livre parle du sacrifice humain dans le folklore vietnamien. En regardant le passé, à travers les folklores et des contes de fées, nous voyons que le sacrifice humain est réel. Donc, l'histoire des pieds de la personne piégée dans l'entrepôt des Tay ; quelle est cette histoire d'avoir attaché un vieux sur le toit alors qu'il venait de finir de construire la maison - le vieux ne pouvait pas être attaché, alors il déposa de la viande ; Est-ce un crime que de tuer un serviteur ? Dieu tigre ; que diriez-vous de chasser une tête humaine pour montrer sa maturité ; qu'en est-il de ce dieu particulier... Plus tard la société vietnamienne se civilisant il n'y a plus eu de choses aussi horribles. Les gens utilisaient des animaux à la place. Je pense qu'au Vietnam cette pratique n'existe plus, mais peut-être que dans le monde, il y a encore des gens qui les pratiquent en secret. La recherche de TS Thu Hoa repose sur une vision très objective pour voir cette coutume sous des angles différents, nous montrent ainsi un long chemin de développement de l'histoire humaine. Extrêmement précieux et ça vaut la peine d'être lu. Merci beaucoup Mme Thu Hoa !

Ngày mừng 1 vô cùng hoan hỷ. Nay em lại được TS Thu Hòa tặng cuốn sách rất quý mà chị mới ra mắt. Ôi! Trông sức nghiên cứu khoa học của TS Thu Hòa mà tôi ngưỡng mộ vô cùng, mỗi năm chị đều xuất bản 2 đến 3 công trình khoa học rất có giá trị cả về nội dung và hình thức trình bày. Cuốn sách này của chị luận bàn về việc hiến tế người trong dân gian Việt Nam. Soi xét về quá khứ, thông qua các manh mối từ truyền thuyết và cổ tích dân gian, chúng ta thấy là việc hiến tế người là việc hoàn toàn thật. Nào thì chuyện sự tích bàn chân người bị lõm trong kho tàng chuyện kể dân tộc Tày; nào là chuyện bắt người già buộc lạt trên mái nhà khi mới dựng nhà xong và cụ nào không buộc được thì đem ngà thịt; nào là tục giết người tế thần hổ; nào là chuyện săn đầu người để thể hiện sự trưởng thành; nào thì chuyện tế thần Độc Cước... Sau này xã hội dần văn minh thì ở Việt Nam đã không còn những việc ghê rợn ấy nữa, người ta đã sử dụng động vật để thay thế. Tôi thì tôi nghĩ là ở VN không còn tục này nhưng có lẽ trên thế giới, đâu đó vẫn có người lên lút thực hành. Nghiên cứu của TS Thu Hòa đứng trên 1 quan điểm rất khách quan để nhìn nhận tục lệ này ở những góc nhìn khác nhau, từ đó cho chúng ta thấy được 1 chặng đường phát triển dài của lịch sử nhân loại. Vô cùng đáng quý và đáng đọc. Em cảm ơn chị Thu Hòa nhiều ạ!

Chanson pour les enfants Français et Vietnamiens En Tay

Lập xuân mà nhìn
heng queng quý ơ ơ
Đông pù phong phu phí
buốt bâu

Tha chiếu pây tỷ hâu

cùng quảng

Bjóoc mặn phong nà tàng phong khao

Queng quý roọng noọng slao má bấp
Boong chàì hưa cãm cuốc cãm bai
Toong ching hấp cần phai slừ slừ
Pung nà au nặm khuổi đang đeo

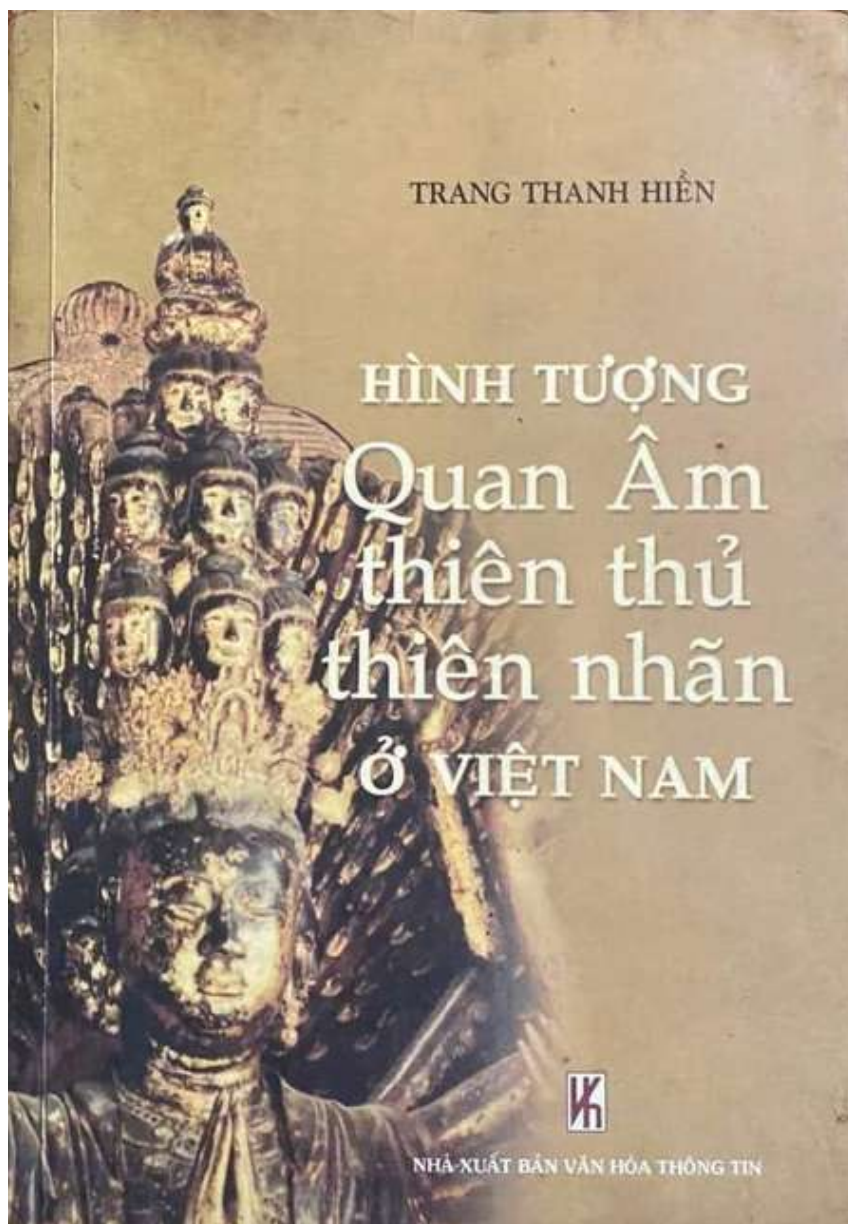
Phạ kheo vắn vắn kheo kheo ón

Phua cần hâu chương chấp thây phua
Phân tóc lòng mà hưa noọng đuổi
Thâng mùa tan nà noọng cỏi mà hưa

En vietnamien

Mùa xuân về nở muôn hoa thắm ơ
Trên trời cao chim én hót vang
Trông xa xa về nơi ruộng đồng
Quê làng em kia nở trắng hoa xuân

Trời cao bầu trời xanh xanh thắm
Anh về chăm vun bón gấc công
Cho rau xanh vườn dưa nhiều quả
Lúa đầy khắp nhà anh đón em sang

<https://www.facebook.com/nguyen.bach.370/videos/1443010066614358>
<https://www.youtube.com/watch?v=2JUpVA77qyw>

4
représentations
exceptionnelles

du 23 au

26 mai

2024

jeudi
et vendredi à
20h, samedi à
15h, dimanche à
13h30
durée estimée
1h30

**Offre amicale
25€ au lieu de
30€**

Tarifs étudiants
- de 26 ans &
scolaires 15€

Plus d'informations sur le
spectacle en suivant ce lien :
<https://www.theatre-du-soleil.fr/fr/agenda-2024/samul-nori-2024-2462>

Lien vers le dossier de
présentation :
https://www.theatre-du-soleil.fr/public_data/download/event/1711023291/samulnori-01web.pdf

Lien vers un extrait du spectacle
:
<https://vimeo.com/924985339>

L'UNESCO - les dessous d'une chute annoncée

PAR BRENN SANDSKY

5 mai 2024 17:14 Mis à jour: 5 mai 2024 17:42

Au cœur de Paris se trouve le siège de l'agence des Nations unies pour l'éducation, la science et la culture, connue sous l'acronyme UNESCO. Peu de Parisiens savent ce qu'elle fait et à quoi elle sert, et encore moins de personnes dans le monde s'y intéressent. Nous avons voulu enquêter sur les raisons qui ont conduit l'UNESCO à s'éloigner progressivement des grandes affaires internationales, alors que les questions qu'elle est censée traiter sont plus que jamais d'actualité.

L'UNESCO a été fondée avec pour mandat de promouvoir la paix, le développement et le bien-être de l'humanité. Lorsque 37 nations ont créé l'UNESCO en novembre 1945, il s'agissait essentiellement d'une entité occidentale. De même, pendant la guerre froide, les responsables américains voyaient l'UNESCO comme un défenseur de la liberté d'expression face à la propagande communiste. Lors de la création de l'UNESCO, les États-Unis ont été l'un de ses plus fervents partisans et soutiens. Les Américains ont joué un rôle clé dans sa création et Archibald MacLeish, premier représentant américain au Conseil exécutif, a même rédigé le préambule de son Acte constitutif de 1945.

L'UNESCO, qui compte 194 membres et 12 membres associés, fonctionne sur la base du multilatéralisme intergouvernemental. Aujourd'hui, l'agence est surtout connue pour son comité qui accorde le statut de patrimoine mondial à des sites historiques.

Selon son Acte constitutif, l'UNESCO a été fondée sur le principe « que, les guerres prenant naissance dans l'esprit des hommes, c'est dans l'esprit des hommes que doivent être élevées les défenses de la paix ». Ce principe s'est avéré aussi noble qu'utopique. Mais alors, si tel était le cas, comment expliquer l'absence de l'UNESCO sur la scène internationale et son silence étourdissant en ces temps de guerre et de conflit ? La réponse tient à une combinaison de facteurs. Entre ses programmes obsolètes, sa direction générale défaillante, l'influence grandissante de la Chine en son sein, l'impact décroissant de ses activités et le désintérêt progressif de ses États membres, l'avenir de l'agence onusienne s'annonce sombre.

Mais si l'UNESCO ne travaille plus pour la paix comme elle l'a fait par le passé, à quoi sert-elle, à part donner son label à des sites culturels, organiser des conférences coûteuses et stériles et dépenser l'argent des contribuables pour des voyages en classe affaires et les salaires mirobolants de ses cadres, exonérés d'impôts ?

Les États-Unis et l'UNESCO

La question de son (in)utilité est d'autant plus pertinente que le probable retour au pouvoir de Donald Trump dans quelques mois risque de compromettre la fragile réintégration des Américains réalisée sous Joe Biden, qui était prêt à tout pour défaire les décisions de son prédécesseur à la Maison-Blanche.

Les États-Unis ont quitté l'UNESCO pour la première fois sous le président Reagan en 1984 en raison de sa politisation, de sa mauvaise gestion et de son attitude à l'égard d'Israël. Après une absence de près de vingt ans, ils ont réintégré l'organisation en octobre 2003. Ce retour s'inscrivait dans le cadre

des efforts déployés par le président Bush pour rallier la communauté internationale à ses guerres contre le terrorisme en Irak et en Afghanistan.

Par la suite, c'est l'administration démocrate d'Obama qui a ouvert la voie à la décision du président Trump de se retirer pour la deuxième fois. Obama a gelé les contributions américaines à l'UNESCO en 2011, après que la Conférence générale a voté l'admission de la Palestine en tant qu'État membre de l'organisation. En octobre 2017, le président Trump a annoncé que les États-Unis quitteraient à nouveau l'UNESCO, citant les arriérés accumulés, la nécessité d'une réforme fondamentale et le parti pris anti-israélien comme les principales raisons de sa décision.

La décision inverse du président Biden de se réengager auprès de l'UNESCO en dépit des défaillances persistantes en matière de gestion et de fonctionnement n'a guère surpris. Elle reflète les dissensions et les enjeux de la politique intérieure américaine, vendue comme une décision visant à influencer l'équilibre des pouvoirs au sein de l'agence et à y concurrencer la Chine, qui domine le système des Nations unies sur le plan financier et politique depuis des années.

La gestion calamiteuse à l'origine de la chute de l'UNESCO

La socialiste française Audrey Azoulay a été élue à la tête de l'UNESCO en novembre 2017. Elle a succédé à ce poste à la communiste bulgare Irina Bokova. Durant le mandat d'Audrey Azoulay, la crise de la réforme programmatique et budgétaire de l'UNESCO, combinée à une crise de gouvernance, une crise de visibilité et une crise de crédibilité, a englouti toute chance de renouveau de l'agence.

La candidature de l'ancienne ministre française de la Culture Audrey Azoulay pour le poste de cheffe de l'UNESCO avait été décidée au tout dernier moment par l'ancien président français, le socialiste François Hollande, qui n'a pas tenu sa parole ni son engagement de soutenir un candidat de la région arabe à ce poste.

Son bilan en tant que ministre de la Culture avait été terni par deux affaires qui ont fait beaucoup de bruit. La première concerne le rapport de l'étude menée en 2016 sur la sécurité de Notre-Dame de Paris. Les conclusions de cette étude, remises au gouvernement de Manuel Valls, étaient sans équivoque sur le risque d'un embrasement de la toiture et l'urgence d'installer un système d'extinction. Audrey Azoulay était ministre de la Culture lorsqu'il a été décidé d'ignorer le rapport et, bien plus grave, de ne prendre aucune des mesures préconisées pour la protection complémentaire du monument.

La deuxième affaire est des plus glauques. Pendant une dizaine d'années, un ancien responsable des ressources humaines du ministère français de la Culture a pu glisser des diurétiques dans les boissons des femmes qu'il recevait en entretien d'embauche afin de les voir uriner devant lui. Révoqué de la fonction publique en janvier 2019, il a été ensuite mis en examen. En 2016, l'une des victimes a adressé des courriers à Audrey Azoulay, ministre de la Culture, pour dénoncer la « situation à caractère sexuel et humiliant » qu'elle avait vécue. Aucune suite n'avait été donnée par la ministre Azoulay à cette dénonciation. Cette même attitude laxiste envers les fonctionnaires de haut rang a été observée par la suite à l'UNESCO, avec plusieurs enquêtes en interne pour harcèlement dûment enterrées.

En moins de sept ans, Audrey Azoulay a transformé l'UNESCO en une subdivision du ministère français des Affaires étrangères. Progressivement, l'esprit de coopération multilatérale s'est estompé, laissant place à une politisation accrue de l'UNESCO, due en grande partie au financement extrabudgétaire « à la carte » par les gouvernements en fonction de leurs priorités politiques nationales.

Sous son mandat, l'UNESCO a non seulement perdu son influence dans les deux domaines clés de son mandat - l'éducation et la culture - mais aussi son rôle dans la réforme du système des Nations unies. Le manque de transparence et de responsabilité est un autre problème qui reflète l'administration désastreuse actuelle de l'agence.

Une agence en déclin en recherche d'un nouveau souffle

L'incompétence a toujours un coût et l'UNESCO a perdu des millions d'euros dans la mauvaise gestion de son personnel pour cause de népotisme, d'abus de pouvoir et de non-respect de ses textes

normatifs. Le processus d'affaiblissement a été accéléré par le manque de responsabilité des hauts fonctionnaires, dont certains ont nommé leurs épouses et d'autres leurs maîtresses à des postes bien rémunérés, dans un esprit de conflit d'intérêt indéniable et d'abus de pouvoir condamnable.

Embourbée dans une affaire de gestion opaque de son déficit budgétaire de 2023, la direction générale subit en avril 2024 des critiques sans précédent de la part des États membres lors de la dernière session du Conseil exécutif. Pour la première fois, non seulement les États ont exprimé leur « sérieuse préoccupation », mais ont aussi imposé à la direction générale trois audits pour tirer au clair cette affaire. Un audit par la Division des services de contrôle interne (IOS) sur le suivi et les contrôles budgétaires et deux audits par les Commissaires aux comptes sur « le respect de l'article 4, paragraphes 1 et 2, du Règlement financier et des Résolutions portant ouverture de crédits », sur la liquidation des obligations contractuelles légales relatives aux activités de 2023, sur les contrôles budgétaires de l'Organisation et sur le recours à d'autres sources de financement pour couvrir les engagements initialement inscrits au budget ordinaire 2022-2023. Ces trois audits ont mis une pression sans précédent sur Audrey Azoulay.

En outre, les États ont exigé que la Directrice générale propose des mesures pour remédier aux déficiences identifiées dans la gestion financière et le contrôle budgétaire de l'Organisation. Cette demande est sans précédent, étant donné que Mme Azoulay a opéré ces dernières années sans aucune transparence ni obligation de rendre compte de la mauvaise gestion et des autres irrégularités de son administration.

Tout bascule à ce niveau pour Audrey Azoulay en novembre 2023, lorsque, contrairement à ses plans et à ses efforts diplomatiques, la représentante de Sainte-Lucie est élue présidente du Conseil exécutif contre la candidate brésilienne soutenue par la France et poussée par Azoulay elle-même. Or, le Brésil avait remplacé l'Argentine à la dernière minute, alors que l'Argentine avait été poussée en avant quelques mois plus tôt pour remplacer Haïti dans le jeu d'influence de la Directrice générale. Face à un tel manque de sérieux, les États ont préféré donner leur voix à la solide candidature de Sainte-Lucie.

La bataille diplomatique acharnée pour la présidence du Conseil exécutif, que Mme Azoulay a perdue haut la main, a montré les limites de son influence politique. Or, une présidence faible du Conseil l'arrangeait pour finir son mandat en novembre 2025 sans être inquiétée outre mesure. Elle a échoué et le Conseil exécutif a repris l'initiative de la réforme indispensable de l'institution.

Les sept années de la direction d'Audrey Azoulay sont parfaitement résumées par un ancien haut fonctionnaire : « L'UNESCO est aujourd'hui une agence en déclin, qui a perdu son efficacité, sa visibilité et sa crédibilité ; une agence avec trop peu d'idées, un financement et un impact incohérents, mais avec trop de politique ; une organisation dont la portée internationale s'amenuise, avec un Secrétariat démotivé et sans espoir ni pour son avenir, ni pour celui de l'organisation ».

Quelles que soient les autres causes de sa chute et de ses déficiences chroniques, il ne fait aucun doute qu'il s'agit d'une organisation en état de crise profonde et presque irréversible, souffrant d'un manque de direction et ayant peu de chances de retrouver son influence perdue. D'où l'importance du choix du nouveau directeur général en 2025.

Les opinions exprimées dans cet article sont celles de l'auteur et ne reflètent pas nécessairement celles d'Epoch Times.

LE COURRIER DU VIETNAM

N°20 (6160)
10-16/5/2024

15.000 VND

Le Vietnam en français, la francophonie au Vietnam

Diên Biên : terre héroïque et ambitieuse

POLITIQUECélébration du 70e anniversaire
de la Victoire de Điện Biên Phủ 6**DOSSIER**Điện Biên : des ambitions
à la mesure d'un glorieux passé 10**MON VIETNAM INSOLITE**

Le pickleball, un sport qui monte au Vietnam ! 36

PORTRAIT"Village d'héritage agricole",
l'ambitieux projet d'une femme Muong 38**SOCIÉTÉ**Deux décennies de préservation
d'une espèce d'arbre précieux 40**INTERNATIONAL**Sur l'île française de La Réunion,
sauver une flore unique au monde 44**CULTURE**Sortie de la version vietnamienne
d'un livre sur Điện Biên Phủ 28**ÉCONOMIE**Vente aux enchères de lingots d'or
pour stabiliser le marché 30**FRANCOPHONIE**La francophonie pour dynamiser
l'économie et le commerce mondiaux 48**CUISINE**

Le pho sauté au bœuf 58

SPORTS

L'escrime et l'inquiétude de maintenir sa position 34

PUBLIREPORTAGESaigontourist : promotions attrayantes
dans des palaces 5 étoiles 60**LE COURRIER
DU VIETNAM**Publié par l'Agence Vietnamienne
d'Information (AVI)

RÉDACTRICE EN CHEF : Nguyễn Hồng Nga

RÉDACTRICE EN CHEF ADJOINTE : Đoàn Thị Y Vi - SECRÉTAIRE DE RÉDACTION : Nguyễn Thị Kim Chung

Siège social > 79, rue Lý Thường Kiệt, arr. de Hoàn Kiếm, Hanoï - Tél.: (+84) 24 38 25 20 96

Abonnement et publicité : (+84) 24 39 33 45 87 - Télécopieur: (+84) 24 38 25 83 68 - Courriel : courrier@vnanet.vn

Bureau de représentation à Hồ Chí Minh-Ville> Responsable : Nguyễn Tân Đạt 116-118, rue Nguyễn Thị

Minh Khai, 3e arr; Hồ Chí Minh-Ville - Tél.: Publicité : (+84) 28 39 30 32 33 - Abonnement : (+84) 28 39 30 45 81

Télécopieur : (+84) 28 39 30 47 23 - Courriel : courrierhcm@gmail.com

Photo de la Une : VNA/CVN - Impression : HANOI PRINTING.,JSC

Maquette : Marc Provot et Dang Duc Tuê - Permis de publication : 25/GP-BTTTT

